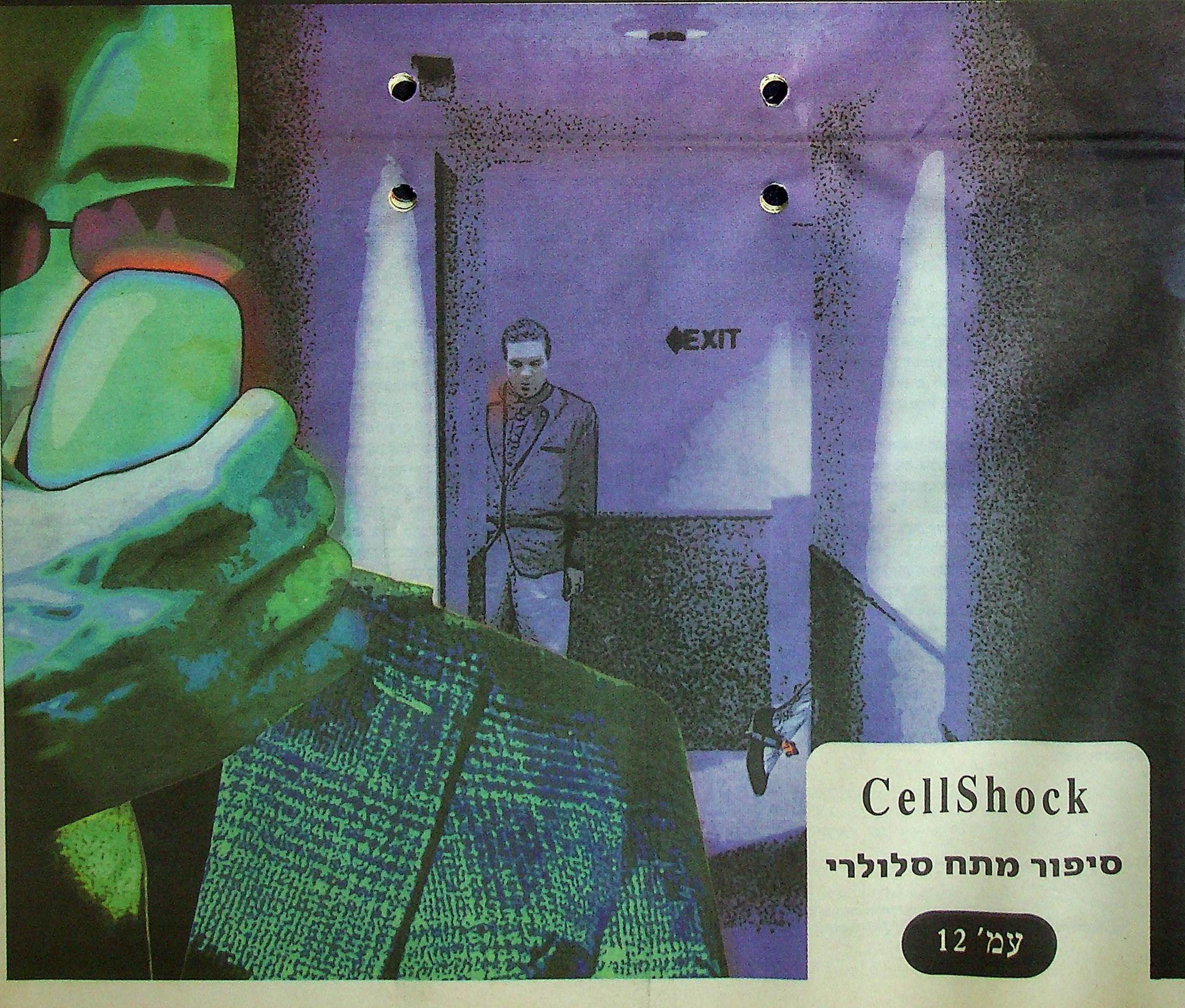
הארץ
קפטן אינטרנט
מולטימדיה
www.haaretz.co.il/captain
13.6.00 גיליון מס' 171

המרוץ אחר הסיקור המקוון
עמ' 4

דווקא די קל להיות נערה בהוליווד
עמ' 8

מסע עולמי במצלמות הרשת
עמ' 10

CellShock
סיפור מתח סלולרי
עמ' 12

הטלפון המשרדי הממוצע הוא לא הרבה יותר ממסוף פלסטיק מפגר. במקרה הטוב הוא יכול לבצע שיחת ועידה, פולו־מי וכמה שירותי הודעות קוליות בסיסיים, שתלויים בע[illegible] המחשב המרכזי של מרכזיית הארגון.

[illegible]ברת פינגטל מנתקת את הטלפון המשרדי מכבלי המרכזייה ומשחררת אותו לעצמאות אינסופית במרחבי הסייבר־ספייס. ה"אקספרסה" של החברה יוכל לבצע פעולות כמו ניהול שירותי הודעות קוליות, פנקס כתובות ורישום לוג שיחות באמצעות חיבור בפס רחב לאינטרנט. הרעיון הוא להתחרות עם ה"אקספרסה" בסאלם פיילוט הפופולרי.

לאחר הורדת תוכנות מתאימות לזיכרון המכשיר, כמו יומן פגישות אישי או לוח שנה, יספק הטלפון גם שירותי מזכיר[illegible] שיישמרו ויישלפו מהאתר המתאים באינטרנט. בונוס[illegible]וספים כוללים קובצי סאונד לבחירת הצלצולים השונים ורמקולים סטריאופוניים באיכות של מכשיר סי.די.

Wired

http://www.pingtel.com

מאיפה יבוא הכסף? אנחנו שופכים מאות אלפי דולרים על ציוד, משכורות עתק, מוניות והחזרי הוצאות על ארוחות במסעדות יוקרה, ומאגר המזומנים הולך ומתדלדל. מאיפה יבוא הכסף? התדרדרנו כבר למרצ'נדייזינג באתר ועכשיו אנחנו מוכרים חולצות וכוסות עם הלוגו של האתר. לא ביוקר – 10-15 דולר לחתיכה. אבל זה לא זה. המשקיעים כבר לוחצים. הם רוצים לראות הכנסות משמעותיות. אבל מאיפה נביא אותן?

הקפטן שואף שאיפה עמוקה ממקטרתו, מגלגל את העשן בחלל הפה ונושף אותו אט־אט. ברוך הבא לעולם האמיתי, הוא אומר לידידו. לפני שנתיים היה לחבר הזה רעיון טוב. הוא גילגל אותו, גייס משקיעים והרים חברה. אינטרנט. כמה מהמשקיעים היו אפילו מפורסמים והחברה זכתה לכמה כותרות אוהדות בעמודי ההיי טק של המדורים הכלכליים. הרבה נסיעות לחו"ל (במחלקה הראשונה), סושי, ססימי ובעיקר אדרנלין.

אז, לפני שנתיים, האוויר היה צלול יותר, קריר יותר, אפשר היה לנוע דרכו במהירות. למעלה. למעלה. היום זה כבר לא כל כך פשוט. צריך תוכנית עסקית ברורה יותר, צריך להעריך את קצב שריפת המזומנים, לפרט בפני המשקיעים מאיפה יגיעו ההכנסות. בקיצור, כאב ראש אחד גדול. "אז מה הטעם בכל כלכלת האינטרנט הזו, אם עכשיו חלים עליה החוקים של הכלכלה הישנה", הוא שואל.

והקפטן, שחייב להצדיק את תדמית הקונסיליירי אותה טיפח בעמל רב בשנים האחרונות, נשען לאחור בכורסתו, מצמצם את עיניו לכדי סדק ונושם נשימה עמוקה (הכל בשביל הפוזה). יש לך טראפיק באתר? שואל הקפטן. יש, משיב החבר. ביזבזתם הרבה כסף על פרסום במגזינים יוקרתיים בחו"ל? המון, מיליונים. מכירים אתכם? מכירים, מכירים. רק לפני שבוע פגשתי בניו יורק, ממש במקרה, את המנכ"ל ההוא של הקרן ההיא.

יפה, הזדקף הקפטן בכורסה, אתה בחברה טובה. הידעת, כי המומחים מעריכים שבשנים הקרובות ייעלמו לפחות 75% מחברות האינטרנט האירופיות? נראה שמצבך טוב בהרבה ממצבן של מאות חברות אינטרנט אחרות. מקסימום תזרכה על החברה.

וזוהי כלכלת האינטרנט: כל אחד יכול לנסות אבל רק מעטים מצליחים. מי שמצליח, מצליח בגדול והופך לגורו. ומי שלא מצליח, לא נורא. זה לא שהוא ייתקע עם סטוקים של סחורה שלא נמכרה, או עם התחייבויות גדולות מדי ללקוחות. במצב הנוכחי, גם מצבם של העובדים המפוטרים לא כל כך רע. השוק צמא לעובדים מוכשרים ובעלי ניסיון. אזלו המזומנים? אין בעיה, תנסה עוד גיוס אחד. ואם גם זה לא יילך, ייעץ הקפטן לידידו, זכור שזוהי כלכלת האינטרנט. אפשר לסגור את הבאסטה, למכור בכמה סנטים את השאריות, את הטכנולוגיה, או את התשתית הרעיונית – ולעבור הלאה. למיזם הבא.

קפטן אינטרנט

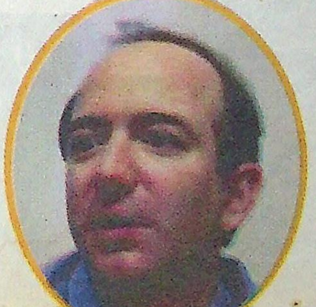
עורך: אליחי וידל. סגנית עורך: נתלי מלצר. עיצוב: עדי קידר.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03־5121755 פקסימיליה: 03־5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il.
המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com
איור השער: אפרת בלוסקי

עכבר הכפר

"היה לי פעם חתיכת חרא שקראו לה דואל, ועד שלא דרכו עליה לא נרגעה" (שלום טוקשה, השער האחורי של "העיר")

האומנם? "להעתיק אסטרטגיה של מישהו אחר פשוט לא עובד באינטרנט" (מנכ"ל אמזון.קום, ג'ף בזוס, בראיון ל־Wired. גיליון יולי 2000)

אני ואתה "אנשים אומרים לי שכל מה שאפשר להמציא כבר הומצא. זה רעיון מופרע. תראו את נאפסטר – איזה בחור יושב לו במעונות, לבד ובלי מימון, עם קצת תוכנה, הוא מתחיל את הדבר הזה וכעבור תשעה חודשים כל תעשיית המוסיקה בפאניקה. תחשבו מה זה אומר על הכוח של רעיון לשנות את העולם" (בזוס)

בהפוכה "לגנוב את המוסיקה של אמנים בלי לשלם עליה זו פיראטיות מוחלטת. ואני מדברת על חברות התקליטים הגדולות – לא על נאפסטר" (הזמרת והשחקנית קורטני לאב, שהחליטה לנטוש את חברת התקליטים שלה, מצטרפת לקואליציה המצומצמת עדיין של אמנים שתומכים בהורדת שירים מהאינטרנט. מתוך מסיבת עיתונאים בניו יורק)

למה לדמיין? "דמיינו בית ספר עם תלמידים שיודעים קרוא וכתוב, אבל מורים שלא יודעים – ותקבלו דימוי לעידן המידע שבו אנחנו חיים" (פיטר קוקריין. מתוך dailyquotes.com)

המהדורה המקוונת של "קפטן אינטרנט" מתעדכנת כל יום - כל היום (ובחינם)
http://www.haaretz.co.il/captain

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

הידיעות על מותו לא היו מוקדמות מדי

בדיווח על מותו של אסד הדגימו אתרי החדשות של העיתונים הגדולים מי מהם באמת ערוך למירוץ הסיקור המקוון

אליחי וידל

elihay@haaretz.co.il

במדינה שתושביה מכורים לחדשות, למשברים, למסמכים אנושיים מזעזעים ולזוטות מהעולם הגדול – מידע עדכני (ואם אפשר, בבקשה, בשפת המקום) הוא צורך בסיסי. חדשות טריות ורעננות שמתעדכנות בכל רגע נתון מצויות בשפע באינטרנט, אבל בישראל מירוץ הסיקור המקוון צבר תאוצה רק בחודשים האחרונים. מהשבוע שעבר, נמצאים על הרשת ארבעת כלי התקשורת המובילים את העיתונות העברית המודפסת: "ידיעות אחרונות", "מעריב", "הארץ" ו"גלובס".

ynet של "ידיעות אחרונות" עלה לרשת רק לפני שבוע, אבל לא היה צריך לחכות יותר מזה כדי שאירוע תקשורתי חשוב יגיח מאי-שם. מותו של נשיא סוריה חאפז אל אסד ביום שבת סיפק מקרה מבחן אידאלי להשוואת היערכותם ומוכנותם של ארבעת האתרים.

הידיעה הראשונה פרצה לשידורי רשת סי־אן־אן בשעה 17:30. שעה מאוחר יותר – וכמה דקות לאחר הדיווחים בשני ערוצי הטלוויזיה – התפרסמו במדורי המבזקים של ynet ושל "הארץ" ידיעות קצרות בעניין. ל"מעריב" נדרשו יותר משעתיים כדי להעלות מבזק קצר ביותר, כותרת של כמה מלים שדיווחה על מות המנהיג הסורי. גם בהמשך הדיווח לא חרגו עורכי האתר של "מעריב" ממתכונת המבזקים הקצרים. האלמנט היחיד שנוסף היה יומן [illegible] כעשר תמונות מעברו של אסד, שאפילו הן לא הוצגו בסדר הגיוני מסוים (כרונולוגי או לפי נושאים, למשל). העיתון הכלכלי "גלובס" הסתפק בערכון מהדורת האינטרנט, בסביבות השעה [illegible]0:00 במבזק שכלל את עיקרי החדשות [illegible] מותו של אסד והתגובות בישראל.

הפרדת כוחות

ynet הוא יחיד מבין הארבעה שמפעיל מערכת חדשות נפרדת ולא מסתמך על ידיעות שמתפרסמות בעיתון המודפס. היתרון היחסי של שיטה זו מתבטא בעיקר במהירות התגובה של הכתבים. כתבי מערכת נפרדת מספקים לאתר ידיעות בלעדיות ולא קשורים לסדר היום ולמטלות שמכתיבה להם העבודה מול מערכת העיתון המודפס. משאבי הכתב מוקצים אך ורק לאתר, המתעדכן בהתאם למועד מסירת הידיעה.

אותה הפרדה מאפשרת גם עריכה שונה של התכנים מבחינת ההדגשים וצורת ההגשה. החדשות השוטפות הן אמנם אותן חדשות, אבל במקרה כזה יכולים העורכים להתאים את ההדגשים, סגנון הכתיבה ואורך האייטמים לצרכי המדיום החדש ותכתיביו. ב"הארץ", למשל, שבו ניזון האתר בעיקר מידיעות שמעבירים כתבי המהדורה המודפסת, ברוב המקרים מקבלים קוראי המהדורה המקוונת מידע ופרשנויות שבחלקם יתפרסמו למחרת בעיתון.

על פי החלטת ראשי ידיעות אחרונות, במתכונת הנוכחית גם לא מתקיים כל שיתוף פעולה בין מערכות החדשות של המהדורה המודפסת והמקוונת. במקרה של אירוע חדשותי לא צפוי, ההפרדה ממערכת העיתון עלולה להיות בעוכרי האתר העצמאי. למערכת חדשות צעירה, מטבע הדברים, אין ארכיון ותיק ומסודר להישען עליו. ואכן, בשעתיים הראשונות לדיווח על אסד נראה היה שלאתר "נזרקו" כתבות רבות ככל האפשר הקשורות לסוריה, בניסיון לעבות את הכיסוי התקשורתי.

חיסרון בולט נוסף המאפיין מערכת חדשות בראשית דרכה (גם אם העורכים הם בעלי ניסיון רב וגם אם תקופת האוף־ליין נמשכה חודשים רבים), הוא היעדר תמונות ואלמנטים גרפיים. אם "מעריב" הציג באתר שלו תמונות חדשות לצד תמונות ארכיון, לכתבות ב־ynet צורפו תמונות בודדות, בעיקר דיוקנאות של הנשיא ויורשו, שהופצו באותו יום בסוכנויות הידיעות הזרות.

ynet נבדל משלושת האתרים האחרים גם בעיצוב הגרפי שלו. האלמנט הגרפי הדומיננטי ב"הארץ", "גלובס" ו"מעריב" הוא לוגו העיתון. ב־ynet, ספרות ענק המציינות את התאריך קופצות לעין [illegible] הכניסה לאתר. התאריך הוא כותר[illegible]ל של האתר: היום 10 ביוני 2000; חוץ מזה, כדאי גם שתדעו שנשיא סוריה מת, כי זה הסיפור הגדול של היום.

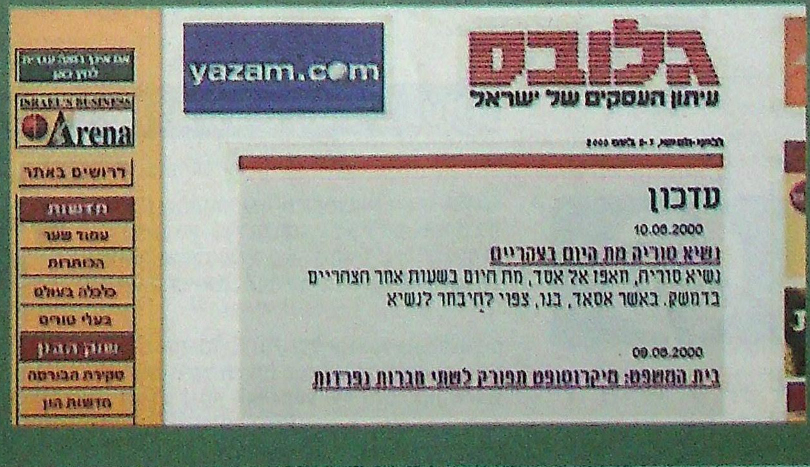
המהדורה המקוונת של "מעריב" היא הסטטית מ[illegible] הארבעה. למעט מדור מבזקים ד[illegible]לל האתר רק הפניות לחלקיו השונים של העיתון המודפס, שהומרו באופן מינימליסטי לעמודי אינטרנט. "גלובס", כעיתון כלכלי, מספק בין היתר גם את נתוני המסחר בבורסה בתל אביב ובניו יורק ומילון מונחים כלכליים. מהדורת האינטרנט של "הארץ" כוללת עמוד מבזקים וריכוז של פרויקטים ייחודיים שלא מתפרסמים במהדורה המודפסת של העיתון.

שפת הסבבה-אחי

חדשות הן הציר המרכזי של ynet, שמתמקד במבזקים, פוליטיקה וספורט. אלא שהגלישה באתר מסובכת ומפוזרת. כך, למשל, כדי להתעדכן בחדשות הטריות בעקבות מותו של אסד, צריך להיכנס לעמוד המבזקים וכדי לקרוא מאמרים באותו נושא יש להיכנס לערוץ הדעות. באף עמוד לא היה ריכוז של לינקים לכל הידיעות, התגובות, הכתבות והמאמרים בנושא. השיטה המורכבת הזאת אולי מייצרת לאתר יותר דפים נצפים, אבל היא גם עלולה להבריח גולשים לא מיומנים – שהם נתח לא קטן מהאוכלוסייה אליה פונה ynet.

מלבד אינדקס אתרים ופינות לגלישה מודרכת, כולל ynet מדור בשם "גלישה עם אופי", המכוון את הגולשים לאתרים שונים בהתאם למצב הרוח וגורבה הגלים. המדור מבוסס על עמוד בשם Mood Surfing שהופיע באתר של יאהו! לפני כשנתיים, ונזנח. ימים יגידו אם שפת "הסחבק-סבבה-אחי" של שש הדמויות שמייצגות את מצבי הרוח השונים תשרוד, או תיעלם אל המקום שאליו נעלמים רעיונות חסרי טעם.

שבעה ימים ודאי אינם פרק זמן אופטימלי לשפוט הצלחה או יעילות של אתר חדש, אבל נראה שאת המבחן החשוב ביותר לאמצעי תקשורת מקוון – ארוע חדשותי גדול ופתאומי – עבר ynet בהצלחה יחסית. "הארץ" נערך לאירוע במהירות וביעילות והעלה לאתר כתבות ארכיון, מבזקי חדשות, פרשנויות ואלמנטים גרפיים. "גלובס" התייחס לאירוע כמצופה מעיתון המתמחה בחדשות כלכליות ואילו "מעריב" נאלם דום ולא הצליח לעמוד מאחורי הססמה "מעריב עיתון של כולם – גם באינטרנט".

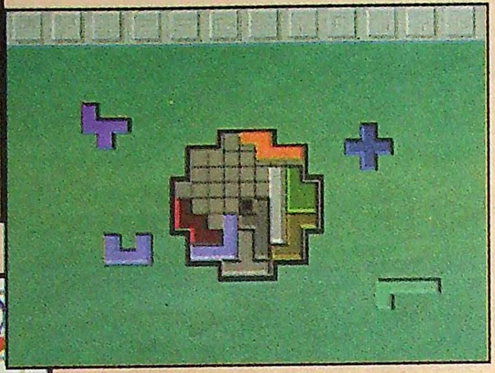

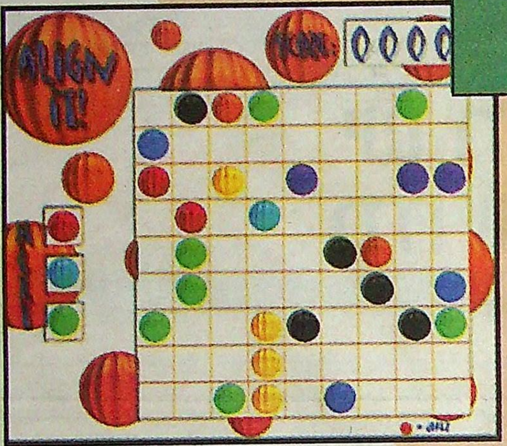

קלי נפח, אבל כבדי משקל

10 משחקי חשיבה שמנערים את האבק מהתאים האפורים

אפשר להעביר את החיים ברשת בלי לאמץ יותר מדי את המוח, משהו כמו כמו זפזופ בין ערוצי טלוויזיה או בהייה באקווריום. מצד שני, יש לא מעט פעילויות שתובעות מאמץ מחשבתי, ולפעמים אפילו גם פיתוח היצירתיות, כמו למשל משחקי חשיבה והיגיון.

את המשחקים הבאים אפשר להוריד מהרשת בגרסה חופשית לשימוש, או בגרסת שותפה מוגבלת אבל כזו שניתן להתרשם ממנה. שתי התכונות המשותפות לכל המשחקים הן נפחם הקטן והעובדה שהם דורשים רמה מסוימת של מאמץ מחשבתי. חובבי משחקי הירויות והמרוצים ייאלצו להמתין לרשימה הבאה.

Polyomino

משחק היגיון שדורש שילוב והתאמת צורות שונות זו לזו במגוון אפשרויות. לוח תמים וקל לשיבוץ שהופך למשימה מורכבת ואתגר אמיתי. המשחק כולל יותר מ-100 פאזלים שונים, למרות שבגרסת השותפה הבסיסית יש 10 בלבד. ניתן להפוך את הצורות לתלת ממדיות וכך להשיג מגוון רב יותר של אפשרויות. מתסכל בהתחלה, אבל אין כמו פתרון פאזל קשה לטפיחה קטנה על האגו.

Polyomino, גודל הקובץ: 770 קילו-בייט

http://www.multimania.com/polyomino/Poly210s.zip

Magic Lines

תוכנה זו דורשת מיומנות חשיבתית פשוטה לכאורה בהשלמת רצפי שורות של כדורים צבעוניים. המשחק הולך ומסתבך כשהלוח מתמלא וצריך לשקול בחירה אופטימלית. באתר התוכנה אפשר למצוא עוד כמה משחקים קלים ונהדרים בתחום הזיכרון וההיגיון (כמו ניחוש רצפי צבעים). שווה להתעכב קצת על המשחקים השונים (ולשים לב שאת רובם אפשר להוריד בכמה גרסאות).

Magic-Lines, גודל הקובץ: 301 קילו בייט

http://www.agentix.ekaboka.com

Align It!

כמו במשחק הקודם, יש להשלים שורות במגוון קומבינציות על לוח המשחק והללו נעלמות בכל פעם שמשלימים רצף של חמש קוביות/דמויות. הממשק הגרפי עשיר ומאפשר הורדת רקעים ואבני משחק לפי בחירה. אפשר ליהנות מהמשחק גם בלי להתאמץ יותר מדי.

Align It!, גודל הקובץ: 1.5 מגה-בייט

http://software.webset.de/align-it

Swarm Assault

במשחק האסטרטגיה הזה שולטים חרקים ווזחלים מסוגים שונית על חלקות אדמה ומתקדמים בכיבוש לעבר זירות נוספות. מתחיל קל, אבל ככל שמתקדמים נדרש ידע ניכר ביתרונות של כל יצור ובחסרונותיו. משחק קבלת החלטות בזירה עתירת סיבוכים ובגרפיקה חביבה, גם אם לא מתוחכמת מאוד. בגרסה המלאה של המשחק יש יותר ממאה דרגות קושי בארבעה זירות שונות. בתור התחלה כדאי לנסות את שבע הרמות הראשונות שיימשכו זמן לא מבוטל. לא מומלץ לסולדים ממראה חרקים, אבל משחק מצוין לכל השאר.

Swarm Assault, גודל הקובץ: 5.46 מגה בייט

ftp://ftp.gamesdomain.com/pub/shareware/SwarmAssaultShr.exe

Be[illegible]ey's Deathtrap 2

משחק הרפתקאות זה אינו עונה לכאורה להגדרה של משחקי חשיבה, אבל הוא דורש פתרונות יצירתיים. במשחק 65 סצינות שונות בהן מתמודד הגיבור עם מטלות ותקלות בזירה מלאת אפקטים. המשחק רחוק ברמת השכלול והגרפיקה ממשחקים מובילים בתחום, אבל כשמדובר בקובץ קטן ובמשחק שניתן להתרשם ממנו בחינם, אין על מה להתלונן.

Beasley's Deathtrap 2, גודל הקובץ: 2.06 מגה-בייט

ftp://ftp.gamesdomain.com/pub/shareware/Bd2-v101.zip

Hardwood Hearts

בלי משחק קלפים אחד לפחות אי אפשר. שילוב של זיכרון ו"יד" טובה יעזרו גם במשחק נהדר זה, שבולט בצלילים ובגרפיקה העשירה שלו. אפשר לבחור באחת מ-18 דמויות ולשחק נגד מחשב, יריבים אנושיים, או יריבים מרוחקים ברשת (כולל אפשרות לנהל גם צ'ט). התוכנה מצטיינת באפקטים הקוליים והוויזואליים, כמו קלפים שנזרקים לחלל התוכנה בצורה תלת ממדית.

Hardwood Hearts, גודל הקובץ 5.72 מגה-בייט

http://silvercrk.com/download/heartsb46.exe

NetTrivia & Score a Million

שתי תוכנות מצוינות ברוח "מי רוצה להיות מיליונר" שכוללות מבחר גדול של שאלות טריוויה במבחר תחומים. מבחר השאלות ב"נט-טריוויה" מתחדש תדיר והאינטרקטיוויות עם הגולש רבה ומאפשרת גם לגולשים לצרף שאלות. התוכנה מופצת בגרסת שותפה מוגבלת בזמן השימוש.

התוכנה השנייה מזכירה את תוכנית הטלוויזיה הפופולרית וכוללת יותר מאלף שאלות בתריסר קטגוריות שונות. גם תוכנה זו ניתנת למשחק לזמן מוגבל, אבל אפשר בהחלט להתרשם ממנה וליהנות. המשחק בשתי התוכנות מחייב הבנת אנגלית ברמה סבירה.

NetTrivia, גודל הקובץ: 4.1 מגה-בייט

http://www.nettrivia.com/download.html

Score a Million, גודל הקובץ: 4 מגה-בייט

http://www.soleau.com/newgame.html

bpuzzle & frazzle

שתי התוכנות האחרונות ברשימה באות בעולם הפאזלים ומשחקי הזיכרון. Frazzle הוא פאזל להרכבה במגוון רמות, על סמך תמונת ריבועים צבעונית.

אבל כיוון שהקוביות בצד השלם של התמונה מופיעות ונעלמות תדירות, המשימה הופכת למשחק זיכרון ולא רק זריזות. התוכנה חופשית לשימוש, במחיר פרסומות מרצדות בזמן החיבור לרשת. התוכנה משלבת מוסיקה ומאפשרת יצירת פאזלים אישיים מתמונות אישיות שנסרקו לזיכרון המחשב.

frazzle, גודל הקובץ: 660 קילו בייט

http://www.bindweed.com/frazzle/frazzle.htm

bpuzzle, גודל הקובץ: 743 קילו-בייט

http://antonypr.pair.com/bpuzzle.html

צביקה אלברגר
zvika@haaretz.co.il

כל מסוקינו שבו בשלום

Gunship!, המשחק החדש של חברת מיקרופרוז, לא החליט אם הוא סימולטור טיסה או משחק אקשן של מסוקים. וזה רק לטובה

כשמדברים על סימולטורים, ובמיוחד על המשובחים שביניהם, השם "מיקרופרוז" עולה כמעט מיד. החברה שפיתחה את Falcon 4.0, את European Air War ושעומדת בקרוב להוציא לשוק את ה-B-17 המהפכני, ידועה בזכות הקפדה כמעט מטורפת על הפרטים הקטנים במשחקים שלה, ועל יצירת מודל טיסה שרק המציאות עצמה יכולה להתחרות בדיוק שלו. עם זאת, המשחקים של מיקרופרוז אף פעם לא היו שוברי קופות אדירים. הם נקנו על ידי המכורים לז'אנר, אבל לא הצליחו לעשות את הפריצה לקהל הרחב יותר של חובבי הטיסה. אלו העדיפו סימולטורים יותר עממיים, שלמרות שאינם פשוטים ללמידה כמו טטריס או פאקמן, עם קצת מוטיווציה אפשר להבין את הקטע שלהם גם בלי לקרוא חוברת הוראות של 1,000 עמודים.

את השינוי שחל בתבנית החשיבה של מיקרופרוז עם משחקה החדש - סימולטור מסוקי הקרב Gunship! - אפשר לראות עוד לפני שמתקינים את המשחק. לצד חוברת ההוראות הלא כל כך עבה, מצורפת חוברת נוספת, דקיקה בהרבה, לחסרי הסבלנות - משהו כמו "למד להטיס מסוק בעשר דקות".

הגישה החדשה, שוודאי נתפשת אצל כמה חולי סימולטורים כבגידה מוחלטת בערכים אלו או אחרים, לא נגמרת כאן. ל-Gunship! יש אופי מפוצל: הוא לא ממש החליט אם הוא סימולטור או משחק אקשן של מסוקים. בניגוד למשחקים הקודמים של החברה, מודל הטיסה לא מושלם, השליטה בכלים מפושטת וסלחנית מאד, והאקשן מהיר ומקפיץ.

אבל למרות הביקורת שעשויה להשתמע מהמשפט האחרון, Gunship! הוא יהלום נדיר שמצליח לעשות את השילוב בין הז'אנרים ולצאת ממנו עם קריצה דו כיוונית לשוק הרחב ולשחקני ההארד קור. הגרפיקה מעולה; המודלים של המסוקים במשחק - האפאצ'י האמריקאי (בשני דגמים) והמי-28 הרוסי - נראים מצוין; פני השטח במשחק מפורטים בצורה חסרת תקדים. אובייקטים כמו עצים ובניינים הופכים את המשחק ליותר מרתק, משום שאפשר לתפוס מאחוריהם מחסה כדי לסטות לרגע הצידה ולשגר טיל, או לירות צרור בתותח האימתני שבחרטום. פגיעת רקטות בקרקע יוצרת גלי הדף שנראים מצוין, ופגיעה במים מעלה לאוויר נחשול רטוב שנראה אמיתי מאד.

מבחינת המשחקיות, Gunship! שומר על רמת אדרנלין גבוהה, כשהוא משגר נגד השחקן (ברמת הקושי הגבוהה של המשחק) אויבים רבים בעלי אינטליגנציה מלאכותית מרשימה. מערכת בקרת הנשק פשוטה יחסית להכנה ומאפשרת לשחקן לבחור אם הוא רוצה לשבת בעמדת התותחן, בעוד שהטייס האוטומטי מטיס את המסוק, או לקחת על עצמו את כל העומס ולהיות עסוק באיתור מטרות, התחמקות מאש נ"מ וחיפוי על כוחות הקרקע.

המשחק מכיל בתוכו, מעבר לשלב לימודי שמחולק לפרקים קצרים ויעילים, שני מצבי לחימה: משימה מיידית, בה השחקן נזרק לתוך הקרב ללא השתהויות, ומצב "מערכה" שבו נלחמים בשורה ארוכה של קרבות שמתרחשים בעתיד הקרוב באירופה ועיקרם ניצול היכולות המרשימות של האפאצ'י והמי-28 בהשמדת כלי רכב משוריינים.

Gunship!, מעבר לכך שהוא משחק מרתק, מהיר ומרשים מאוד מבחינה ויזואלית, הוא דוגמה טובה ליכולתם של מפתחים למצוא את שביל הזהב שבין כותר שפונה לקבוצה מצומצמת של חולים לדבר לבין פנייה לשאר השחקנים - כל זה בלי לאבד את הרצינות והעומק שאפיינו את משחקיה של החברה המפתחת עד כה. מומלץ.

דרישות חומרה מינימליות: פנטיום 233 ,32 מגה-בייט ראם, 150 מגה-בייט ראם.
יבוא ושיווק: באג מולטיסיסטם; מחיר: 179 שקלים

שחר סמוחה
shahar_s@haaretz.co.il

קפטן, הצילו!

לימוד פסקל, הקלטת תוכניות טלוויזיה בדיסק, ניגון קליפים ברצף, והסובארו של עולם המעבדים

help@haaretz.co.il

קפטן שלום, הייתי רוצה לדעת האם קיימת תוכנת OCR טובה בעברית המאפשרת סריקת עברית לתוך Word 2000. תודה,

דודי

הקפטן משיב: קיימות תוכנות OCR טובות אך הן עולות כסף, ולא מעט. אם אינך מסתפק בתוכנה שהגיעה עם הסורק (אם לא קיבלת כזו, דרוש אותה מהחנות) ואתה מוכן להשקיע – ליגטורה היא השקעה נבונה:

http://www.ligatureltd.com/products/hebrew.html

הי קפטן, אני מחפש בנרות אתר על סדרת המופת "כנפי הרעם". חיפשתי וחיפשתי, וכלום! תודה,

ניר

הקפטן משיב: ילדי שנות השבעים זוכרים בנוסטלגיה את אותם בובונים מקרטעים הפותרים את בעיות העולם בעזרת טיסה בחלליות ענק ודיבור במבטא כבד. נסה את האתרים הבאים:

http://www.tv21.simplenet.com/productions/thunderbirds/tbs.html

http://www.jasper.org/television/thunderbirds.htm

קפטן יקר, יש ברשותי מק עם אקספלורר 5. האם אפשר לגלוש דרכו בעברית? יש ברשותי את כל הגופנים אך אינני מצליח לגלוש בעברית. בעזרת נטסקייפ אני יכול לראות חלק מהאתרים בצורה תקינה. תודה,

ירון

הקפטן משיב: נוסף על נטסקייפ ואקספלורר, מסתמן לו כוכב חדש התומך בעברית טוב משני אחיו הגדולים אך העילגים (ככל שזה נוגע לעברית):

http://www.icab.de

קפטן יקר, אני מחפשת חומר בנושא חופש ביטוי וצנזורה באינטרנט. היכן אוכל למצוא זאת? תודה,

אפרת

הקפטן משיב: על חופש הביטוי, פרטיות המידע וצנזורה:

http://www.epic.org

לחדשות בנושאים האמורים:

http://internet.about.com/industry/internet/msubprivacy.htm

קפטן שלום, אני מנסה נואשות למצוא את הגרסה המלאה של התוכנה להקלטת תוכניות טלוויזיה בדיסק הנקראת WINVCR, אך אני נכשל בכל פעם מחדש. אנא עזור לי. תודה,

שלומי

הקפטן משיב: אפשר להוריד גרסת ניסיון או לקנות את התוכנה תמורת 50 דולר באתר:

http://www.digitalriver.com/dr/v2/ec_main.entry17c?sp=10007&cid=0&sid=23052&pn=5&pid=189483

קפטן שלום, באופן די קבוע כאשר אני משייט באינטרנט אני מקבל בעבור זמן מה את ההודעה הבאה: The page cannot be displayed, והעמוד לא עולה. זה קורה לגבי כל אתר אינטרנט. מצאתי דרך לפתור את הבעיה על ידי כיבוי המחשב והדלקתו מחדש, וחוזר חלילה. העניין הוא שהחיים די קצרים ואי אפשר לבלות אותם כבה בלכבות ולהדליק את המחשב כל הזמן. האם נגזר עלי להעביר כך את מהפיכת האינטרנט?

חיים

הקפטן משיב: בעיה זו אינה מהקלות, שכן ההודעה היא כללית והבעיה היא בדרך כלל פרטנית מאוד.

נתחיל מהקל אל הכבד: נסה לבדוק אם ההתקנה אינה פגומה, על ידי פתיחת My Computer\Control Panel\ Add–Remove Programs, הקלקה כפולה על Microsoft Internet Explorer ובחירה ב–Repair Internet Explorer. אם הדבר אינו מביא לתוצאות, במיקרוסופט ממליצים על סדרת פעולות, ארוכה כאורך הגלות, האמורה לפתור את הבעיה. את ההוראות המלאות תמצא ב־:

http://support.microsoft.com/support/kb/articles/Q241/3/44.ASP

קפטן שלום, ברשותי מאגר של קליפים שאותם אני מנגן במדייה פלייר 6.4. האם יש דרך לגרום לנגן להקרין את הקטעים ברצף, ללא התערבותי? תודה,

עופר

הקפטן משיב: פתח קובץ טקסט בעזרת פנקס הרשימות ורשום בו שורה אחר שורה את מיקומי הקבצים שאותם אתה רוצה לנגן. שמור את הקובץ בשם לפי בחירתך עם הסיומת m3u (לדוגמה songs.m3u), והפעל אותו מתוך נגן המדיה.

שלום קפטן, חיפשתי באינטרנט ולא מצאתי תוכנה או אתר ללימוד עצמי של פסקל. אודה לך אם תעזור לי (עדיף תוכנה או אתר ללא תשלום). תודה,

נועם

הקפטן משיב: לשרותך, אתרים ללימוד פסקל:

http://www.xploiter.com/mirrors/pascal/default.htm

http://www.hoching.com/taoyue/pascal

http://home.hkstar.com/!autokim/guides.html

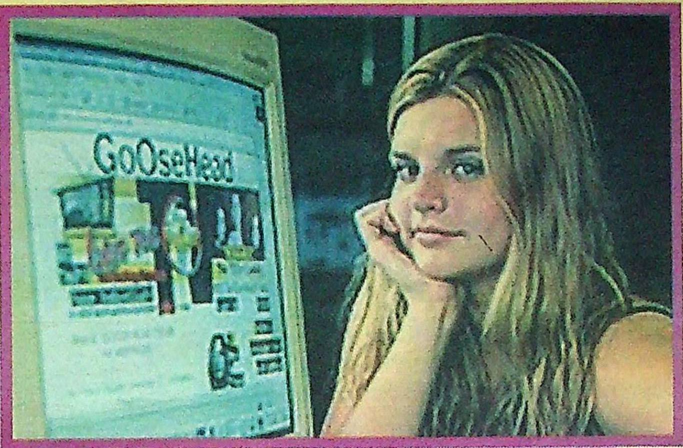
הי קפטן, האם כדאי (ורלוונטי) לקנות מעבד סלרון 500? האם הוא יריץ משחקים חדשים ובכלל, האם הוא מתאים לצרכים ביתיים. אם כן, לאיזה טווח של זמן? תודה,

אורי

הקפטן משיב: מעבדי סלרון קונים כאשר משתמשים במחשב לצרכים משרדיים–ביתיים ומפעילים בעיקר תוכנות אופיס וגלישה באינטרנט. זה לא אומר שאי אפשר להריץ בו משחקים חדשים, אבל לא לזה הוא נועד. אפשר לומר שהסלרון הוא הסובארו של עולם המחשבים – לא קונים אותו כדי לעשות רייסים, אלא כדי לנסוע ממקום למקום בנחת ובזול.

כנפי הרעם, לניר

איך מותג נולד

אם לרשת אכן יש את היכולת לייצר מאלמונים גמורים כוכבים, קשה לדמיין מועמדת מתאימה יותר מאשלי פאוואר. היא גדלה עם עכבר של מחשב ביד, חיי היום יום האמיתיים שלה כתלמידת בית ספר בקליפורניה כאילו מבוססים על הסדרה קלולס, וגם הדמיון המדהים לאליסיה סילברסטון לא מזיק. כל מה שנשאר זה לפתוח אתר

מישל מאריוט

על המסך הקטן – לא של הטלוויזיה, של המחשב האישי – הופכת אשלי פאוואר לכוכבת גדולה. וכן, זהו שמה האמיתי.

אשלי – נערה בת 15 מקליפורניה שמפרסמת את החוויות והתובנות שלה כתלמידת בית ספר ואת המראה ההוליוודי הזוהר שלה באתר האינטרנט שהקימה www.goosehead.com – מתחילה בימים אלה להפוך לדמות מוכרת, כזו שכבר זוכה לקריאות "היי, זו לא ההיא מהאינטרנט?", כשהיא עוברת ברחוב.

אשלי הקימה את האתר אחרי שנת לימודים מעייפת בכיתה ח'. האתר, היא מספרת בראיון שערכה לאחרונה במשרדי Goosehead.com הממוקמים בסטודיו סיטי, צפונית ללוס אנג'לס, מציג לוח מודעות המכוון לבני נוער, צ'ט שבועי עם אשלי, משחקים דיגיטליים ומוסיקה להורדה, דואר אלקטרוני ללא תשלום ודף עזרה בשיעורי הבית עם קישורים למילון מקוון ושירותי תרגום.

אבל הלהיט הגדול באמת של האתר – שמושך אליו יותר מ-100 אלף מבקרים ביממה – היא הסדרה "Whatever", תכנית שבועית המציעה קומדיה מקורית עם גישה בוטה למדי. בסדרה הקומית מככבת אשלי עצמה, שגם כותבת את התסריט בשיתוף [illegible] ביה החורג, מארק שילדר, המשמש גם כבימאי הסדרה. הפופולריות של התכניות – שכל אחד מפרקיה אורך כ-15 דקות – משכה את תשומת לבו של השחקן ריצ'ארד דרייפוס, שהצטרף כשותף לגוסהד.קום באביב האחרון במטרה לסייע בהקמת סדרות נוספות מבוססות אינטרנט. (אחיו של דרייפוס הוא השותף העסקי של אמה של אשלי, מישל שילדר, מנהלת בחברת פרסום).

החברה של אשלי מנהלת כעת משא ומתן עם שתי רשתות טלוויזיה באשר לאפשרות לשדר את Whatever גם כסדרת טלוויזיה. בלי שמץ של מבוכה, אשלי אומרת שהיא גמרה בלבה להפוך את גוסהד.קום לאתר מוביל עבור בני נוער על ידי שימת דגש על "האיכות ולא על הכמות". לדבריה, תמיד חלמה לביים.

מעבר לחזון העתידי המפואר שהיא פורשת לאתר, גוסהד.קום כיום נראה כמו תוצר של שתי גרסאות שונות של אשלי פאוואר. הראשונה היא נערה, שכמו הרבה נערות אחרות מצאה את הביטוי האישי שלה און־ליין והחלה לחלוק אותו עם כל מי שמוכן להיכנס אליה לאתר. השנייה היא בחורה צעירה ונאה שהיא למעשה מותג בהתהוות, המנצל את כוחה (הלא מוכח עדיין) של הרשת לייצר כוכבים.

כמעט כל חלק בגוסהד.קום נפתח בדף שמציג תמונה של אשלי. תצלום אחד מראה נערה סמוקת לחיים עם גומות במראה הבת של השכן; אחר מציג אותה בחולצת טי הדוקה והבעת פנים זעופה. תצלום מושקע במיוחד שנעשה עם מסנן מטשטש מציג אותה בראש דף שיעורי הבית באתר, לבושה במה שנראה כמו חצאית של בית ספר קתולי עם גרביונים לבנים (דמיינו את בריטני ספירס המוקדמת).

"זאת אשלי שמתמודדת עם המיניות שלה ומנסה להראות צד אחר שקיים בה", אומר אביה החורג, אמן וסופר שגם יצר כמה פרסומות לטלוויזיה. "אנחנו לא רוצים שהיא תעשה משהו מופרע לחלוטין, אבל אנחנו רוצים שתהיה לה שליטה על התדמית שלה".

אשלי אומרת שהיא בכלל לא מבינה למה לאנשים צריך להיות אכפת איך היא נראית באתר. כמו כל נערה בגילה, היא אומרת, היא לא מרוצה מהגוף שלה – מקווה להיות רזה יותר, אולי קצת פחות גבוהה. אבל אפילו בעלת הטור החדשה של גוסהד.קום, סטפני, בת 14, התייחסה לאחרונה ל"סקס־אפיל" של אשלי. "נמאס לי כבר לראות מיליון תמונות שלה כמו איזה דוגמנית־על", כתבה.

כמייסדת ומנכ"ל גוסהד.קום, אשלי התפתחה במהירות אינטרנטית מסחררת מפריקית של מחשבים, לרוח החיה של פורטל מצליח לנוער, שהוא גם חברה עם 31 עובדים

אשלי עצמה אומרת שהאתר שלה נוצר רק עבורה ועבור חברותיה כאשר החלה את פעילותו בחורף 1998.

כמו רבים אחרים בגילה, אשלי גדלה עם עכבר מחשב בידה. היו לה סדרה של מחשבי מקינטוש בבית כבר מגיל שמונה, היא אומרת, ולכן הפנייה שלה לאינטרנט כאמצעי ביטוי וכאמצעי תקשורת היתה אינסטינקטיווית. בגיל 13 החלה ללמד את עצמה HTML מתוך ספר הדרכה, במטרה להקים אתר אישי.

באמצעות הדואל מצאה אשלי עוד חברים לשגעון המחשבים, לעתים גברים שגילם פי שלושה מגילה, שבהתמדה ראויה סייעו בידיה להרים את פרוייקט גוסהד.קום. כיום היא מעסיקה לפחות שישה מהם כשותפים.

גוסהד.קום נרשם כחברה בנובמבר 1999. גם לפני שנרשם כחברה, אשלי צירפה את האתר לרשימה של אחד ממנועי החיפוש הפופולריים ביותר באינטרנט. כתוצאה מכך, החלו להירשם בו כ-40 אלף ביקורים ביום וגלים של מסרים בדואל, לעתים אלפים ביממה.

בתוך כמה חודשים, האתר של אשלי הכניס אותה (בסיוע החושים העסקיים של אביה החורג) לעולם המואץ של היזמות באינטרנט. כמייסדת ומנכ"ל גוסהד.קום, היא התפתחה במהירות אינטרנטית מסחררת מפריקית של מחשבים (עם הורים שידעו לזהות מהר את הפוטנציאל של האתר) לרוח החיה של פורטל מצליח לנוער, שהוא גם חברה עם 31 עובדים.

בנוסף ל-Whatever, רצועת התכניות של גוסהד כוללת את הסדרה "Ivan Tell", נער המשמש כתב משוטט, המשדר מאזורים שונים של לוס אנג'לס כשהוא דוהר ממקום למקום בקאדליק

נודפי החוק
המדור המשפטי של קפטן אינטרנט

שרשרת הארועים

יצרני משחקים אלימים, פסק השופט, לא היו צריכים לצפות מראש שילד שיישחק בהם יקום ויהרוג את חבריו לכיתה

באחד הבקרים הקרים של חודש דצמבר 1997, יצא מביתו מייקל קארנל, נער אמריקאי כבן 14, חמוש בששה כלי נשק שונים, ועשה דרכו לבית הספר בעירו שבקנטאקי. הוא המתין עד לסיום אחד השיעורים, וכשיצאו התלמידים להפסקה פתח לעברם באש. מהירי נהרגו שלושה תלמידים וחמישה נפצעו. לאחר מעצרו של קארנל, החרימה המשטרה גם את מחשבו האישי. על הדיסק הקשיח נמצא חומר פורנוגרפי רב וכן חומר בעל תכנים אלימים ביותר. השוטרים למדו ממכרים כי קארנל היה רוכש באופן קבוע משחקי מחשב אלימים וסרטי וידאו פורנוגרפיים אלימים. פסיכיאטרית שנתנה חוות דעת לבית המשפט קבעה, כי קארנל הושפע באופן משמעותי מחשיפתו לחומרים האלה, כמו גם מהחשיפה למסרים של אמצעי התקשורת בכלל, המשדרים, לדבריה, כי אלימות היא הדרך לפתרון בעיות וסכסוכים.

קארנל נמצא אשם ברצח מדרגה שניה ונידון ל-25 שנות מאסר ללא אפשרות לשחרור מוקדם. אבל הורי הקורבנות לא הסתפקו בכך. הם הגישו תביעה כנגד כמה גורמים, בינהם יצרני המשחקים האלימים שבהם נהג קארנל לשחק, מפיקי הסרטים שנמצאו ברשותו ובעלי כמה אתרים פורנוגרפיים. טענתם העיקרית של התובעים היא כי בעצם הפצת הסרטים והמשחקים ופרסום התכנים הקשים באינטרנט, הנתבעים הפכו גורמים בשרשרת שהובילה לרצח. לטענתם, התכנים המפורסמים באתרי האינטרנט, החשופים לקטינים, עודדו שימוש באלימות ולא הראו את התוצאות הקשות שעשויות להיווצר בעולם האמיתי כתוצאה מההתנהגות המתוארת. באשר ליצרני המשחקים, טוענים התובעים, כי משחקים אלה הכשירו את קארנל להשתמש בנשק והפכו אותו למשתמש מיומן.

טענה כללית של התובעים כלפי כל הנתבעים יחד, היא כי כולם ידעו, או היו צריכים לדעת, שתוצאה מסתברת מהתנהגותם היא שימוש באלימות, וכי קטינים עשויים להיות מושפעים מהתכנים שיצרו באופן שיוביל אותם למעשי אלימות. הנתבעים לא הפעילו שיקול דעת סביר בכך שלא הזהירו את הצרכנים ממוצריהם המסוכנים, ומן העובדה שקטינים עלולים להיות מושפעים מחשיפה להם.

השופט ג'ונסטון, שכתב את פסק הדין, לא קיבל את טענות התובעים, וקבע כי אין זה נכון לטעון שאנשים סבירים במקומם של הנתבעים היו צופים מצב שבו ילד בן 14 ששיחק במשחקים שלהם וגלש באתרי האינטרנט שבבעלותם, יגנוב נשק ויפתח באש לעבר חבריו ללימודים. לדברי השופט, אין זה סביר להניח כי הנתבעים צפו שהתנהגותם (בהפצת החומרים האלימים) תוביל לרצח.

בית המשפט מפנה לפסק דין אחר שעסק באחריותם של מפיקי הסרט "רוצחים מלידה", שם נקבע כי במקרים שבהם לנתבע אין כל קשר מיר חד עם מבצע הפשע האלים (כמו במקרה זה), לא קיימת חובת זהירות כלפי צדדים שלישיים, היינו הקורבנות. נוסף על כך, קובע השופט, כי בחברה דמוקרטית וחופשית לא ניתן להטיל חובה על אמנים, כותבים או מפיקים, שתגביל את יצירתם ואת ביטויים האמנותי מתוך חשש שאדם מטורף עלול להיות מושפע באופן מסוכן מיצירתם. הטלת אחריות שכזו תביא, לדבריו, לצמצום הביטוי האמנותי רק לאותם ביטויים סטנדרטיים שאינם שנויים במחלוקת.

באשר לטענת הסיכון שבמוצרים והצורך להזהיר על כך, פסק השופט, כי לפי הדין המקומי הנהוג לא ניתן לראות ברעיונות, מסרים או כל דבר לא ממשי שנכלל בסרט, במשחק המחשב או באתר, כמוצרים שאפשר להטיל עליהם אחריות בגין היותם מסוכנים מטבעם.

יניב פרידמן
yaniv011@inter.net.il

את פסק הדין אפשר להוריד בפורמט Word Perfect ב־:

http://www.kywd.uscourts.gov/scripts/usdckyw/judicialopinion/searchresults2.pl

עוד על המקרה:

http://cnn.com/US/9712/03/school.shooting.pm

http://www.otterpage.com/MichaelCarneal.htm

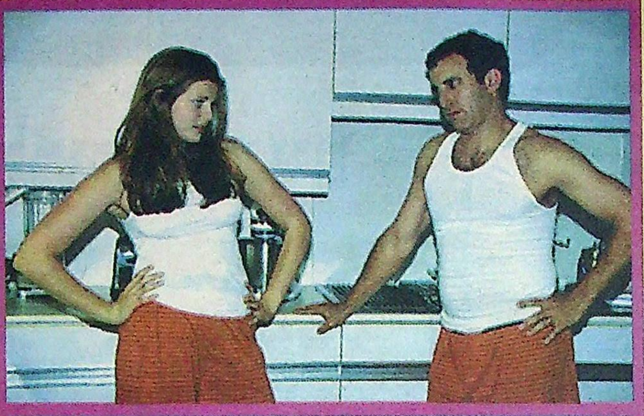

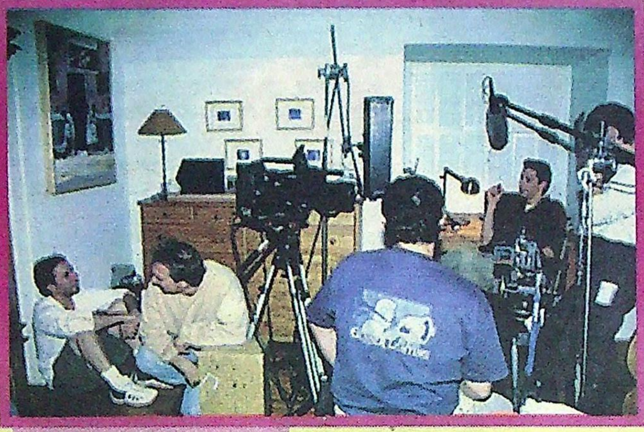
פתוחה. תכניות נוספות נמצאות בשלבי הפקה שונים, לדברי אשלי.

הפקת תכניות חדשות בסדרה Whatever החלו בשבוע שעבר. עומס העבודה הגובר, אומרת אשלי, מחייב אותה לנהל את הפעילות בגוססהד.קום לא רק לשם ההנאה, אלא גם כי כבר אין לה ברירה. האתר צפוי להניב את רוב הרווחים שלו משותפויות עסקיות ופרסומות, אומר אביה החורג, החולק עם אשלי את כסא יושב הראש.

גוססהד.קום החליטה לנסות את מזלה גם במסחר אלקטרוני, באמצעות מכירת טי־שרטס וכובעים עם הלוגו של האתר. למרות שהאתר עדיין לא רשם רווחים, בני המשפחה אינם אומרים נואש. אשלי יודעת שהצלחת האתר מונחת במידה רבה על כתפיה. כתוצאה מכך היא לפעמים צריכה לפספס שיעורים בבית ספר כדי להיות נוכחת בישיבה עסקית חשובה או לשאת נאום קצר בפני משקיעים. הציונים שלה הדרדרו והמורים כבר מציקים לה בעניין, אבל היא מתמידה. "אני פשוט ממשיכה לעשות את מה שמרגיש נכון", היא אומרת.

ניו יורק טיימס

הלהיט הגדול באמת של האתר היא הסדרה הקומית Whatever, בכיכובה של אשלי ועל פי תסריט שלה

אמנות מבוססת מדע

ריצ'ארד בראון, איש מחשבים ואמן מצליח, עושה ניסויים מעניינים בטכנולוגיה אינטראקטיווית. כדאי להכיר

מילי היא לא סתם כוכב ים. יש לה אישיות מורכבת והיא רגישה מאוד לזולת. מבקרים ב"כיפת המילניום" שנפתחה בלונדון בראשית השנה יכולים לשחק עם מילי, היא מגיבה למחוות הגוף ותנועות הידיים שלהם, אבל גם נבהלת, מתחבאת ומסרבת לשתף פעולה עם מי שלא מגלה כלפיה די רגישות. מילי, כוכב הים הווירטואלי האינטראקטיווי, היא יצירתו של ריצ'ארד בראון, חוקר ואמן, המרצה ברויאל קולג' אוף ארט בבריטניה. עבודותיו של בראון משלבות אמנות וטכנולוגיה, חיים מלאכותיים ותובנות חברתיות. מלבד העבודה המוצגת בכיפת המילניום, רק לפני חודש קיבל בראון מענק ממשלתי בסך 75 אלף ליש"ט לפיתוח של יצורים וירטואליים נוספים.

בראון למד מחשבים, היה בעליה של חברת מולטימדיה קטנה, וא[...]ך סיים תואר שני בעיצוב ואמנות. מאז הוא עוסק בעיקר ביצירת מציאויות וירטואליות, באמצעותן הוא מנסה "לבחון מושגים מופשטים כמו זמן, תת ההכרה, חלומות או הממד הרביעי, וגם להפוך את הטכנולוגיה למשהו נגיש, משחקי, משעשע ומלא הנאה לצופים המשתמשים".

דוגמה ליצירה כזו היא "אלמביק", מיצב שבראון הציג לפני שלוש שנים בגלריה לונדונית. בתוך מבנה דמוי כיפה הוא הקרין תמונות שנעו והשתנו בהתאם לתנועת הצופים תחת הכיפה, כאשר הם מעניקים לצופים את האשליה שהם ממגנטים – כלומר מושכים אליהם – את התתרחשויות הוויזואליות והקוליות. ב"משחק הד־נ־א" שלו יכלו הצופים לשחק בשכפול גנטי כאילו מדובר במשחק וידיאו, לערוך מניפולציות שמייצרות ג[...] צירופים גנטיים חדשים ולהשפיע אגב כך על תהליך אבולוציוני חדש. ב"סטטיס" הוא ערך ניסוי רב משתתפים במהלכו היפנט את הצופים כדי להביא אותם לרמת מודעות חדשה.

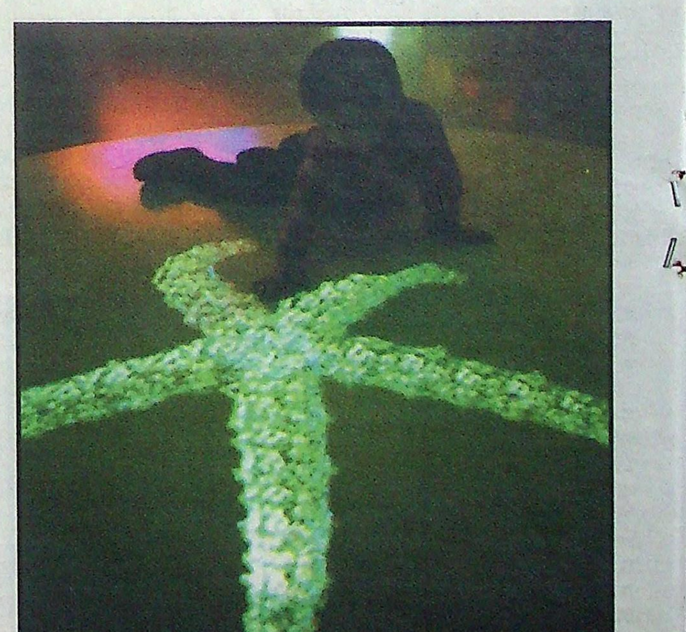
ב"ביוטיקה", עבודה שמציג בראון בימים אלה בכנס המוקדש לגרפיקה ממוחשבת בארה"ב, ימצאו עצמם הצופים בתוך מבנה מוקף חיישנים המעניקים להם את התחושה שהם מרחפים במרחב שבו כל העת משתנים הצלילים והתמונות ובעצם מהווים חלק מאורגניזם חי המגיב לתנועות גופם. בימים אלה עוסק בראון בגיבושו של צוות חשיבה הכולל מדענים ואמנים. המטרה היא לפתח יצירות אמנות מבוססות מדע, כאלה שלדבריו ירתמו את הטכנולוגיה וחידושי המדע האחרונים ליצירת חוויות רוחניות ורגשיות אצל הצופים.

"האינטראקטיוויות מאפשרת לצופה לחוות דברים שהוא מעולם לא חווה", אומר בראון, "וגם את היצירה האמנותית היא מעבירה לממד חדש. אני מנסה לעורר בצופים מחשבה והגיגים. הצלילים והמראות יחד עם התגובות הנרשות מהצופים, כל אלה מעבירים אותם לסוג חדש של התבוננות".

לדברי בראון, הטכנולוגיה אינה מעוררות בו את נושאי היצירה – "הרעיונות קודמים לביצוע", הוא מדגיש, "הטכנולוגיה היא רק לוח הצבעים שלי. באופן אידיאלי הייתי רוצה לפסל בעזרת אור וצליל, בלי להזדקק לטכנולוגיה כמו אלקטרוניקה, חוטים, שגיאות בתוכנה וכל זה. הטכנולוגיה אמנם מאפשרת לי ליצור חוויות שאינן אפשרויות בשום מדיום אחר, אבל היא גם מפתה מאוד, וקל לאבד את היצירתיות בגללה. אמן צריך להיזהר לא להיקסם מהאפשרויות שהטכנולוגיה מעמידה לרשותו, לא להתמכר לפיקסלים, לא להישאב לתוך האפשרות לבצע אינספור ואריאציות על אותם רעיונות".

סרטונים מהיצירות של ריצ'ארד בראון אפשר לראות ב־

http://www.crd.rca.ac.uk/~richardb

דפנה לוי
daphna@haaretz.co.il

חיים קצרים
מסע במצלמות הרשת

יותר מצלמות מעיניים

"Sead, בואי נטייל קצת". היא נראתה מאוד מופתעת, מאיפה צצתי לה פתאום. "מי אתה? על מה אתה מדבר? אני באמצע העבודה, ועוד מעט ארוחת צהריים. מי זה?" "אוי, סליחה שנפלתי עלייך ככה פתאום. תני לי להסביר לך. עד היום שוטטתי לי באתרי הצ'טים של בעלי המצלמות ברשת. האמת, די נמאס לי מהם. כל היום, מה נשמע? מה קורה? משעמם. אני יודע שגם את מסתובבת באתרים האלה ושם מצאתי אותך. בא לי לעשות טיולים בעולם הגדול, אבל לא לדאוג, לא צריך לארוז מזוודות, לא צריך לחדש דרכונים. בואי נטייל בעולם. תתפלאי כמה מצלמות קיי־מות בעולם. לפעמים נדמה לי שיש יותר מצלמות מעיניים. יאללה, תגמ־רי ארוחות צהריים וניסע לנו. טוב? עוד חצי שעה אני בא לקחת אותך".

את חצי השעה שנותרה לי לטיול עם Sead העברתי עם נהגי משאיות באיזה חור באוסטרליה. הם לא ממש ראו אותי. אין הרבה מה לעשות שם, אבל לפע־מים עוברת רכבת והם נתקעים לזמן ארוך ליד המסילה. חכו, גם אתם תגיעו לשם איתי. התחברתי שוב לחברתי למסע, הפעם היא חיי־כה חיוך גדול ואמרה, "הודעתי במשרד שאני נוסעת. הסתכלו עלי כמו משוגעת. הם נרג־עו כשאמרתי להם שזה רק טיול קצר, ואני בכלל לא אצא מהחדר. לא שזה נשמע להם נור־מלי במיוחד, אבל מה שהרגיע אותם בסוף זאת ההבטחה להביא לכולם מתנות. אז לאן נוסעים?"

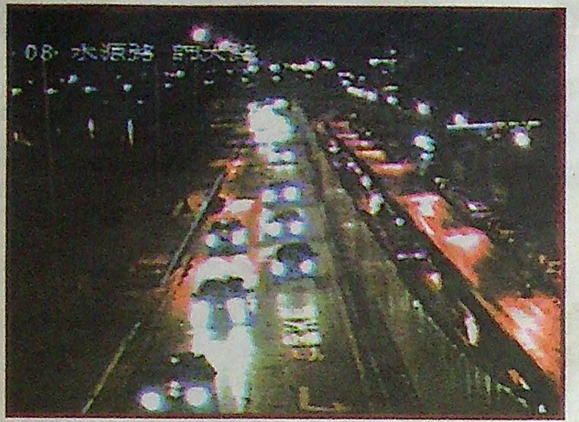
"רגע, שניה, הכנתי לך הפתעה קטנה. אני יודע שאת נמצאת באטל־נטה. את עובדת במרכז העיר?" "כן, כן". "תראי משהו". שלחתי לה בשי־דור ישיר מבט מהמגדל הגבוה ביותר באטלנטה. "ואיפה המשרד שלך?" "אני לא מאמינה, הנה, אתה רואה את הבית הלבן במרכז? שם. חכה, אני הולכת שנייה לחלון, אולי כל העולם יראה אותי עכשיו". נופפתי לה לשלום, אני בטוח שהיא לא ראתה אותי. "חזרתי, לאן עכשיו?" "הכי אני אוהב אוטוסטרדות, אני אוהב לראות את הפקקים הענקיים בכבישים הרא־שיים. את יודעת, יש כבר כמה מכו־ניות שאני יודע את השעות שלהן בדרך לעבודה ובחזרה. לא תנחשי לאיזו מדינה נגיע".

שלחתי לה את כתובת האתר והיא נשבעה לי שהיא לא תציץ בשם המדינה. היא פתחה את התמונה הרא־שונה ושוב חייכה. "זה נראה כמו כל כביש ראשי בעולם. בטח תגיד לי ששוב הגענו לאטלנטה, רגע, מה זה האותיות האלה למעלה? זה יפן?" "לא, לא יפן. תיכף אני אגיד לך. אבל זה לא נפלא? תראי את הטנדר הזה, בטח לפני חצי שעה הוא התעו־רר וכבר הוא בדרך לעבודה. מעניין מה מהירות הנסיעה המותרת שם. אוהבת?" "אני מתה לדעת איפה זה. אני מקווה שגם כאן, באטלנטה, יש מצלמות שמראות את הכבישים, ככה אני אקום בבוקר, אתחבר לרשת ואת־כנן את הדרך המושלמת והריקה ביו־תר להגיע לעבודה. אבל איפה זה?"

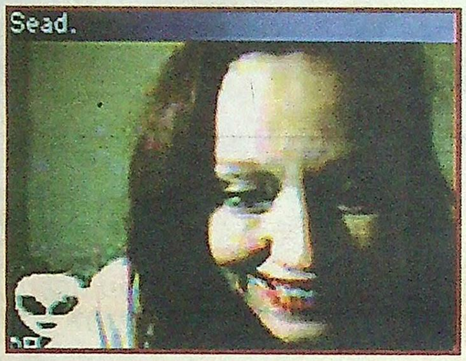
"טאיוואן. שם אנחנו. את יודעת, פעם ישבתי שעות והתבוננתי בתנו־עה החולפת. היתה תאונה. ולרגע התבלבלתי, חייגתי למשטרה כאן בתל אביב ודרשתי שישלחו מיד אמבולנס וניידות. הם שאלו אותי איפה התאונה בדיוק. ניתקתי. אף פעם לא הצלחתי לראות את הנהגים, מעו־לם אף טאיוואני לא חצה את הכביש בריצה. וכמעט שלא ראיתי מוניות". היא המשיכה לחייך. יש לאורך כבישי טאיוואן עשרות מצלמות. לפי השקט של האטלנטית, הבנתי שהיא בודקת את התנועה בכל המצלמות. "נכון שעכשיו זה בוקר שם, אבל חכי, אני שולח לך את תנועת הלילה". היא כבר לא היתה על המסך שלי. נעלמה.

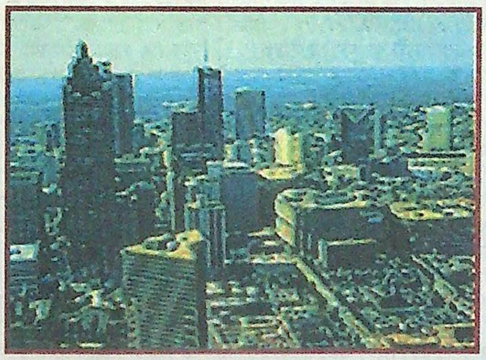
בבוקר בדקתי את [illegible]אר, והמחייכת השאי־[illegible] לי תמונה ממצלמה מספר שמונה. "שלום לך. נורא תודה על אתמול. נשארתי כל הלילה בעבודה. רציתי לראות [illegible] ההטנדר של הבוקר [illegible]עבור שוב. כל המשרד כבר משוטט לו בטאי־וואן. יש עוד מצלמות כאלה במקו־מות אחרים? קח אותי גם לסין, נראה ריקשות. תודה מהאטלנטית". פתחתי את התמונה שהיא שלחה לי. עשרות מכוניות עושות את דרכן בשיירה ארוכה. אין לי מושג לאן הן יגיעו. העיקר שיסעו לאט.

פעם ישבתי שעות והתבוננתי בתנועה החולפת בטאיוואן. היתה תאונה. ולרגע התבלבלתי, חייגתי למשטרה כאן בתל אביב ודרשתי שישלחו מיד אמבולנס וניידות. הם שאלו אותי איפה התאונה בדיוק. ניתקתי

אוטוסטרדה בטאיוואן. לילה

מרכז אטלנטה. צהריים

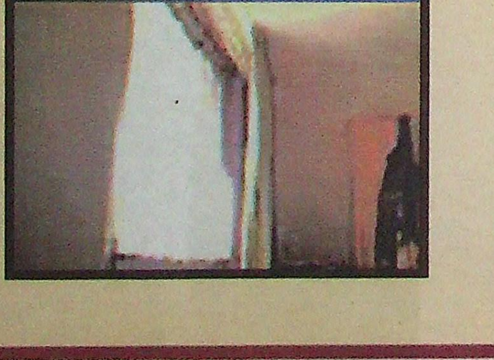
אוטוסטרדה בטאיוואן. שחר

ארכיון התמונות של מצלמות כבישי טאיוואן:
http://ftp.bote.taipei.gov.tw/liveimg

YoriPicture@haaretz.co.il

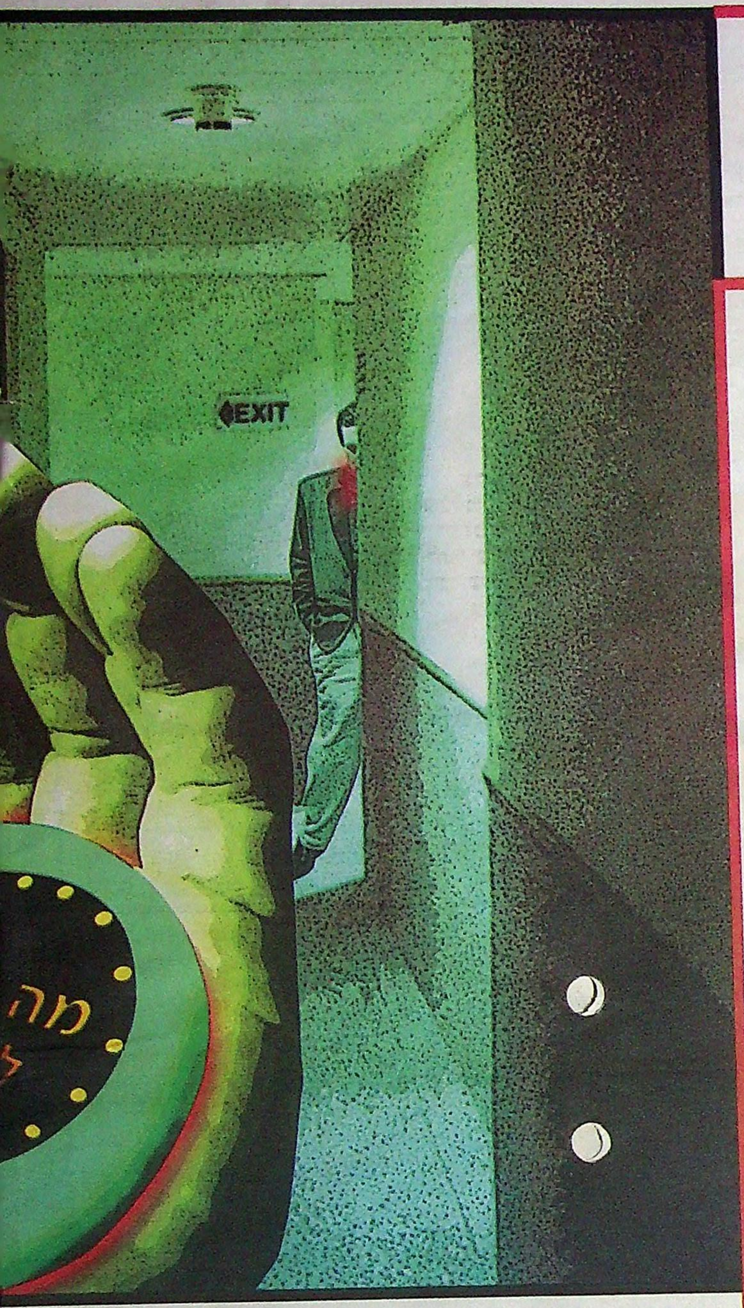
החדר של stevano

קנאה, זה מה שהרגשתי. ישנם אנשים שמחכים רק לשמש. בשניה שהם רואים קרניים, ישר הם פותחים את הווילונות, יוצאים החוצה ללא חולצות, נשכבים על הדשא וממלמלים, "איזה אושר, שמש, איזה אושר". סקנדינווים בטח, או אולי שוודים. הם בחוץ ואין את מי לשאול. ואצלי בדיוק ההיפך. כשהשמש רק מתחילה לעשות סימנים שרצונה להגיע לאמצע השמיים, אני סוגר הכול. אוי, קיץ אכזר. בסדר, אני מבין שאין לה כוונות רעות נגדי. גם לי חשוב שהפוטוסינטזה תחיה את הצמחים. אבל למה כל כך הרבה שעות? ואני מקנא, גם אני רוצה שמש לא חמה מדי, כזאת שלא מעוורת את העיניים. בשבילי לילה הוא מקדם ההגנה הכי טוב נגד השמש.

CellShock

גבר ואישה זרים מחליפים מבטים סלולריים בבר הומה. עד שאדם שלישי חודר להם לתוך טווח הקליטה. סיפור מתח טכנולוגי מאת אסף גברון

במסך מופיעה נקודה. ונעלמת. ומופיעה. בשלוש הפעמים הראשונות שהיא מופיעה מלווה אותה צווחה דקה שאני בחרתי בשבילה. שמה של הצווחה "גוזל רעב", ואני יודע שזה הצליל האמיתי של גוזל רעב שהוקלט בטבע. אני עובד רק עם צלילים אמיתיים.

הצווחה מלווה את שלושת ההבהובים הראשונים ואחריהן דועכת, והנקודה נותרת, באה והולכת. זה מצריך ממני לבצע שילוב של ארבע לחיצות על שני כפתורים ברופן המכשיר. הלחיצות מביאות אותי למסך של ההודעה החדשה, שלכבודה הבהבה הנקודה וצווח הגוזל. ההודעה כתובה באותיות אדומות, חמות: "אני כאן, בתוך הטווח שלך. מה אתה לובש?"

הראש שלי עולה מהמסך באטיות, כדי שהיא לא תקלוט אותי. במצבים כאלה אני תמיד מעדיף להיות הראשון שיראה, לא כי אספיק לחמוק במקרה שהיא נראית לא טוב – הגוון העמוק של הטקסט האדום מספר לי שהיא מאוד קרובה – אלא כדי להיות יותר מוכן ממנה לרגע שבו העיניים שלנו נפגשות לראשונה, כדי שהיא לא תראה את הבעת התגובה שלי, ברגע שבו אני רואה אותה.

הראש שלי עולה מהמסך באטיות ורואה. זה סופו של יום ארוך. גבר לידי מניח את הכוס שלו בכוח על הבר ואני מרגיש טיפות על זרוע. אני מוריד את העיניים בחזרה למסך ויש עליו שתי טיפות. מנגב אותן עם השרוול. שלוש שריקות "גוזל רעב" מבשרות על עוד הודעה. לחיצת כפתור אחת מהמסך של ההודעה הקודמת: "נו?! מי אתה?! אתה לא יכול להשתין עכשיו!"

אני מקיש: "לא משתפן. רק רגע".

הראש עולה שוב ורואה. צפוף כאן היום. הראשים הקרחים של הגברים, מלמעלה זה נראה כמו תבניות ביצים. הפאות השחורות של הנשים. כשהמראה הזה פוגע בעיניים, הצלילים פוגעים באוזניים. ההמהום של הדיבורים, הצפצופים של ההודעות, המנגינות של השיחות הנכנסות, המקצב ההולם מהרמקולים הזעירים שמפוזרים על התקרה. אני שונא שגברים מסתכלים עלי בזמן שהם מדברים לתוך הפומיות שלהם.

אני מקיש: "אני עם הקרחת והעניבה הכסופה", חה חה, כמו כולם כאן. "ואיך אני מזהה אותך?"

השם "זלוטי" מופיע על המסך שלי ליד גרזן כחול מהבהב, ובאוזנייה אני שומע קטר של רכבת שלא שמעתי הרבה זמן. זה לא טוב. זלוטי נכנס לטווח שלי, מה שאומר שהוא נכנס עכשיו לבר. אני מזהה גיטרה אקוסטית יפה מאחורי הראפ שפורץ מהרמקולים בתקרה – אני חי בשביל רגעים כאלה. בכניסה, לשם הפניתי את המבט, עומד זלוטי ומחפש אותי. הקרחת שלו בוהקת יותר מהעניבה. זה רע מאוד.

גוזל רעב צוות. האותיות אדומות, "תזהה אותי לפי האוזנייה הירוקה". מרים את הראש ומחפש אותה. יותר מדי אנשים.

קטר רכבת. טקסט כחול בהיר, של טווח משני. "זוכר אותי, ניקנור?"

מנמיך את עצמי, מחפש דרך בין האנשים, מאחורי פנייה בקיר יש מסדרון שמוביל לשירותים. במסדרון יש דלתות לשירותים ומולן עוד דלת, של ארון צר, בתוכו ציוד ניקיון.

אני יושב על שואב אבק שיכול לעשות גם ספונג'ה כשצריך.

לידי מגב הפוך, על הראש שלו סמרטוט סינתטי חדיש ששערות לא נדבקות אליו.

כשאני סוגר את הדלת של הארון עלי, האור החזק מהמסדרון נשבר דרך התריסים אל החליפה שלי. לרגע, על העניבה הכסופה, זה נראה כמו שמש שנשברת על מים. הצג שלי מקרין אור כתום לכיוון הפנים. האוזנייה שלי שורקת גוזל. "שפן, שפן, שפן. שאני אלך הביתה? שאחפש מישהו אחר?" הטקסט האדום שלה יותר בהיר עכשיו, התרחקתי ממנה. הגרזן עדיין כחול ועדיין מהבהב.

זה פחות ממה שזה נשמע.

עם זלוטי אני עובד, כלומר עבדתי. כלומר עשינו עבודה משותפת אחת לפני שלושה שבועות. אנחנו מתכנתים לא קבועים, שכירי חרב דיגטליים לכל המרבה במחיר. לפני שלושה שבועות נפגשנו בפרוייקט של חברה גדולה שהיתה לחוצה באופן היסטרי, כמו כולן, כמו תמיד, לסיים שלב במוצר שלה בזמן. יומיים

הצג שלי מקרין אור כתום לכיוון הפנים. האוזנייה שלי שורקת גוזל. "שפן, שפן, שפן. שאני אלך הביתה? שאחפש מישהו אחר?" הטקסט האדום שלה יותר בהיר עכשיו, התרחקתי ממנה

עבודה, 5,000 דולר כל אחד. התיידדתי עם זלוטי. בסוף היום השני אמרתי לו, "תן לי להוציא חשבונית על כל הסכום, אני צריך החודש הרבה הוצאות בשביל מע"מ. בשבוע הבא אני אתן לך 6,000 במקום 5,000". זה מה שאני עושה תמיד ומתכנתים הם תמימים. אחר כך אני נעלם. בשבוע הראשון אני מכבה את המכשיר. בשבוע השני אני מדליק אותו רק לשיחות ומנטרל את הפונקציות של האיתור והזיהוי. בשבוע השלישי אני מסמן את האיש השני, במקרה הזה זלוטי כגרזן, מה שאומר שההתראות שאני מקבל עליו הן בדחיפות הגבוהה ביותר. בסיום השבוע השלישי, אני עובר לעיר אחרת.

מחר מסתיים השבוע השלישי. יש לי כרטיס.

הכחול של הגרזן הופך לכהה יותר. קטר של רכבת חודר לי לתוך המוח. "בשירותים? חשבתי שתהיה יותר יצירתי מזה". אני לא עונה לו. אני מקיש לה, "אל תלכי. תני לי חמש דקות. אני כבר איתך".

שלושה שבועות זו הדרך המהירה ביותר לקבל את הכסף במזומן, בסניף הבנק של החברה בה עבדנו. אין לי חשבון בנק. אם היה לי, היו נותנים לי צ'ק לעוד שישים יום. אם היה לי, היו עולים עלי בקלות.

אמרתי שזה פחות ממה שזה נשמע. אבל זה עדיין לא היה צריך להיגמר בארון הניקיון הזה

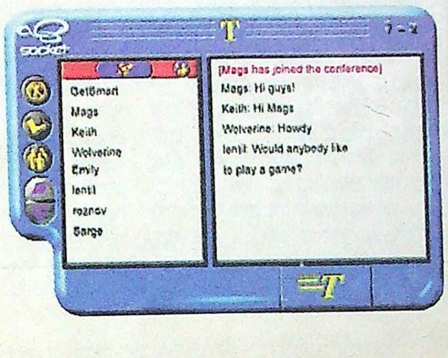
רקעים מתחלפים, תקשורת בין שחקנים, ניהול קובצי Cache וגרסה חדשה ל־RealJukebox

קפטן אינטרנט נבדק – תוכנות

Wallpaper Changer היא תוכנה טובה להחלפת רקעי שולחן העבודה כל יום או בפרקי זמן מוגדרים מראש. אפשר להגדיר אוסף של תמונות – מהרשת או מסריקה – שישמשו כרקע, המתחלף בסדר קבוע או אקראי לפי בחירה. אופציות מתקדמות נוספות בתוכנה מאפשרות לבצע התאמות צבע בין תמונות ורקעים ושילובים אופטימליים עם הצלמיות (אייקונים) שעל שולחן העבודה. התוכנה חופשית לשימוש וקלה לתפעול.

Wallpaper Changer, גודל הקובץ: 426 קילו־בייט

http://members.xoom.com/_XMCM/pleitz/wpc/pages/download.html

Socket היא תוכנה מעניינת שצוברת תאוצה בקרב חובבי משחקים אונליין. התוכנה כוללת שפע כלים לניהול תקשורת בין שחקנים: מסרים מיידים, ניהול צ'ט, הרצת משחקים רבי משתתפים, שיתוף קבצים ועוד. מצאתם שותף מעניין למשחק ברשת? תוכלו לשגר בקלות את היישום הרצוי ולהתחיל לשחק עמו. התוכנה אינה מושלמת: יש בה עדיין כמה באגים מטרידים, ובדומה לתוכנות אחרות שיוצרות תקשורת ישירה בין גולשים, אבטחה אינו הצד החזק שלה. התוכנה חופשית לשימוש.

Socket, גודל הקובץ: 5.8 מגה־בייט

ftp://ftp.download.com/pub/win95/games/Socket_Install.exe

cacheX הוא כלי עזר חשוב לצפייה לא מקוונת (אוף-ליין) בתוכן תיקיית זיכרון ה־Cache של הדפדפן, שבה נשמר תוכנם של אתרים בהם כבר ביקרנו. בעזרתה אפשר לארגן מחדש את תוכן תיקיית ה־Cache, לנפות ממנה רכיבים, לדלות מידע מקיף יותר מתוכה (בהשוואה לרשימת "ההיסטוריה" בדפדפנים) ועוד. התוכנה שימושית למדי, למרות שאינה תחליף לדפדפן אוף-ליין קלאסי, המאפשר צפייה בתוכן אתר שלם בו עדיין לא ביקרתם. לתוכנה שתי גרסאות המותאמות לשני הדפדפנים הנפוצים – אקספלורר ונטסקייפ.

CacheX, גודל הקובץ: 295 קילו־בייט

גרסה לנטסקייפ:

http://www.mwso.com/eng/cxns2.htm

גרסה לאקספלורר:

http://www.mwso.com/eng/cxie2.htm

למשדרגים הידד! למי שלא מכיר ולמי שעדיין מחזיק בגרסה ישנה של התוכנה, שווה להוריד את גרסת הבטא החדשה של RealJukebox, לניהול קובצי מוסיקה במגוון פורמטים והשמעתם (דגש מיוחד ניתן כמובן לקובצי MP3). התוכנה מבית היוצר של RealNetworks, כוללת שפע כלים שימושיים להקלטת קבצים, ניהול רשימות נגינה, המרת פורמטים שונים, יצירת רשימות מועדפים ועוד. בגרסה החדשה אפשר להתאים ממשק גרפי לפי בחירה, לבצע עיבולי מוסיקה, התאמות אישיות ועוד. התוכנה בגרסתה הסטנדרטית חופשית לשימוש.

RealJukebox, גודל הקובץ: 6.5 מגה־בייט

http://www.real.com/jukebox/index.html

צביקה אלברגר
zvika@haaretz.co.il

איור: אפרת בלוסקי

עם האור הלבן שנשבר דרך התריסים והזוהר הכתום מהצג שלי. גוזל צווח, "אל תעצבן. אני נותנת לך שתי דקות".

החיים מורכבים מטעויות. דווקא היום, יום אחד לפני שאני עף מפה, פתחתי את כל המערכות במכשיר, הייתי חייב לחפש מישהי אדומה להערב. ומצאתי מישהי אדומה. וזלוטי חייב לעבור בדיוק עכשיו בטווח שלי ולזהות אותי.

מישהי אדומה היא מישהי שמודיעה לכל מכשיר בטווח שלה שהיא מחפשת זיון.

גם אני חיפשתי את אותו דבר הערב. אז פתחתי את כל מערכות האיתור וזיהוי במכשיר והודעתי בטווח שלי שאני אדום. והיא שלחה לי טקסט אדום בחזרה. החלפנו פרופילים וכמה הודעות. היא נראתה טוב בתמונות שהיא העבירה, אם זה תמונות שלה. קבענו בבר הזה. עכשיו אני מכווץ כאן בתוך ריח של אקונומיקה ואני שומע מים יורדים.

צעדים כבדים במסדרון. מים זורמים בכיור. מישהו עובר מול הארון ועוצר. מכונת אוויר חם לייבוש ידיים מופעלת. אני מציץ דרך התריסים ונושם לתוך עצמי בדממה. המבט של זלוטי תקוע במסך שלו. הדלת של השירותים נפתחת. אני רואה אוזנייה ירוקה.

אבא ואמא שלי קראו לי ניקנור. הוא היה שר הפילים ברומא העתיקה. הם אהבו את השם.

זלוטי מכניס את הראש לתוך הדלת ושר בקול גבוה, "ניקנור? ניקנרהורו..."

האוזנייה הירוקה מסתובבת ומביטה בגבו של זלוטי.

אני מקיש, "תלכי מפה! תחזרי לבר, אני כבר בא".

אני לוחץ על הכפתור לשליחת ההודעה ושנייה אחרי זה אני שומע את הצליל שלי יוצא מהאוזנייה הירוקה שצמודה לאוזן שלה. היא באמת יפה, כמו בתמונות שהיא העבירה. הצליל נשמע כל כך ברור במסדרון הערום, שאני חושש שזלוטי ישמע אותו. זה הצליל שלי. תרועה של שופר, עולה, יורד ואז מקוטע. היא מרכינה ראש לצג שלה ומרימה את העיניים.

אני כמעט נחנק. נשען אחורה ועוצם עיניים. משפשף את הרקות ונוגע בזיעה.

הרעש של הצעדים שלה, מתרחקים במורד המסדרון. אני רואה מעבר לגבה שהיא מתעסקת במכשיר. מיד אחר כך גוזל רעב צווח בצד שלי. הנקודה מופיעה ונעלמת, באה והולכת. הצג הכתום אומר לי, "ביי ביי... תהנו בן זונה..."

אין לי שליטה על מה שקורה.

הצעדים שלה מפסיקים לפתע. ואז הם ממשיכים. אבל הם מתקרבים? הם מתחזקים. וזלוטי יוצא מהשירותים, הוא לא מצא שם כלום, הוא מביט במכשיר שלו. היא מגיעה מולו. הוא מרים את העיניים.

היא מושכת גפרור בעל ראש לבן מתוך קופסה דקה שלקחה קודם על הבר, על פס הגופרית. "תגיד לניקנור שחיפשתי אותו", היא אומרת לזלוטי. היא נושמת עמוק את האדים שיוצאים מהלהבה.

זלוטי מרים את שתי הידיים שלו בבלבול, החיוך שלו נבוך, העיניים שלו לא מבינות.

אני רואה את הכול קורה. אבל היא לא רואה את הפרצוף שלו, היא מסתובבת וחוזרת במורד המסדרון לכיוון הבר, אני שומע את הצעדים שלה על הרצפה הלבנה.

זלוטי הולך אחריה. הוא מקיש לתוך המכשיר שלו. אני מחכה לקטר הרכבת ושומע אותו אחרי שנייה, שועט דרך האוזן שלי, עמוק לתוך גזע המוח. אני לא רוצה להביט בצג.

אני נשאר בתוך הארון עוד שתי דקות. בסוף אני מכבה את המכשיר.

אבא ואמא שלי אמרו לי, לכל דבר יש מחיר.

אוסף הסיפורים של אסף גברון, "סין בבית העלמין" (הוצאת זמורה-ביתן), יוצא השבוע לחנויות ולדוכנים בשבוע הספר

עובדים על זה

CellShock הוא סיפור פחות עתידני ממה שנדמה. מערכת של תקשורת סלולרית כמו זו שמתוארת בו פותחה כבר על ידי סטארט־אפ ישראלי ונמצאת בשלבי בדיקה

הלילה אמנם עוד אי אפשר למצוא סטרצים דרך הטלפון הסלולרי, אבל יש מי שעובד על זה. אם תשאלו למשל את מקימי חברת "ואליס", הם יביטו מחוץ לחלון ממרומי מגדל דיזנגוף בתל אביב ויגידו שהם רואים בדמיונם מיליוני אנשים מחוברים ברשת סבוכה של משחקים וירטואליים וקישורים אקראיים. הם מדמיינים אותם מתרוצצים שם למטה, ברחובות תל אביב, ניו יורק ולונדון, מרותקים למסך הקטנטן.

בנתיים עשו היזמים עודד נפחי, רוני גולן ואריאל נפחי – מקימי "ואליס" – צעד קטן אבל משמעותי בכיוון: הם יצרו מערכת בשם "CellMaZe", יישום סלולרי שמכוון לשוק של נוער עירוני בגילאי 25–14. המערכת נמצאת כרגע בשלב מתקדם של בדיקות, ואמורה להתחיל לרוץ החל מהחודש הבא ברשת "מירס". (אסף גוברון חבר בצוות הקריאטיב של ואליס; את CellShock כתב בהשראת המוצר שלה).

מערכת CellMaZe משמשת כסוג של ICQ סלולרי, בכך שהיא מאפשרת למשתמש להגדיר רשימת חברים (בגרסה מוקדמת של המערכת החברים האלה זכו לכינוי המצוין "cellmates"). אם אחד החברים הסלולריים נמצא בתא סלולרי קרוב לזה של המשתמש, שמו של החבר מסומן על גבי הצג באייקון מיוחד שמראה את המרחק בינו לבין המשתמש. לחיצה על השם שלו מאפשרת למשתמש לראות את מיקומו המדויק של אותו חבר קרוב. כך למשל, אפשר לראות שמכר ותיק נמצא ממש עכשיו באותו רחוב, ולהזמין אותו לקפה. הטכנולוגיה הזאת מתאפשרת באמצעות המידע שנמצא אצל הספק הסלולרי לגבי התא בו ממוקם כל מכשיר באשר הוא מחובר.

נוסף על מיקומו של החבר, מציג הטלפון גם את מצבו הסלולרי. כך אפשר לדעת אם הוא כרגע בשיחה, אם הטלפון שלו כבוי, אם הוא במצב רוח לדבר או דווקא לא רוצה שיפריעו לו. המשתמש עצמו קובע כיצד ייראה לחברים שלו, והוא יכול גם לחסום מספרים מסוימים מלקבל מידע אודותיו. אם מוצאים חבר במקום קרוב ובמצב רוח הנכון, אפשר לשלוח לו מסר טקסטואלי או להתקשר.

להרפתקנים שבין בני הנוער ניתנת האפשרות להיכנס ל"איזור" המכונה CraZed. באופציה הזאת אפשר לראות את כל המנויים שהחליטו להיות "CraZed", ושנמצאים כרגע באיזור קרוב למשתמש, כולל זרים גמורים. הפיצ'ר הזה מקביל למצב "free for chat" ברשת ICQ. הוא גם זה שמאפשר למצוא פרטנרית אקראית לסיבוב קניות בקניון אם החברה הבריזה, או בן זוג לבילוי לילי.

באיזור ה־"CraZed", עם זאת, ניכר במיוחד החוסר במידע נוסף על אותם מנויים זרים, מידע שיכול מאוד להקל על מציאת בן הזוג המתאים.

בשלב זה, הטכנולוגיה שמניעה את המערכת היא WAP, אבל מתכנני המוצר מבטיחים שהוא יוכל לרוץ מעל כל מערכת סלולרית דו־כיוונית. כרגע רק רשתות "מירס" ו"אורנג'" מפעילות מערכות דו־כיווניות כאלה, אבל עד סוף השנה צפויים גם שני הזכיינים הנוספים לשלב טכנולוגיה דו־כיוונית ברשתות שלהם.

המודל העסקי של ואליס דומה לזה הקיים היום סביב מערכת ההודעות המיידיות דוגמת SMS: המנוי משלם תמורת כל פעולה במערכת. הרווחים מפעולות אלה יתחלקו בין הספק הסלולרי לבין חברת ואליס. להערכת עודד נפחי, "העלות החודשית של השירות לא תעלה על חמישה שקלים בממוצע".

עיקר הפעילות של החברה מכוון לאירופה, שם השוק הסלולרי נמצא בחזית הטכנולוגיה. ואליס נמצאת כבר היום במגעים עם ספקי רשתות סלולריות באירופה, על מנת לשלב בהן את "משחק ה־CellMaZe", כפי שקוראים לו מפתחי המוצר. לכאורה ישנה בעייתיות מסוימת, כשחברה ישראלית מעצבת משחק שמכוון לנוער אירופאי, שתרבותו פחות מוכרת לנו מזו האמריקאית. נפחי לא רואה בכך בעיה: "בסך הכל גדול המשותף מהשונה בין בני נוער עירוניים בכל מקום בעולם. אני מאמין שבימינו יש לנוער תל אביבי יותר דמיון לנוער בלונדון ובאמסטרדם מאשר לזה שבערד".

החברה הוקמה לפני פחות משישה חודשים וכבר עוררה עניין בקרב חברות שולטות בתחום הסלולרי. "בשלב מוקדם יחסית", אומר נפחי, "כבר קיבלנו הצעה להירכש על ידי חברה אחרת, שהעדיפה כנראה לקנות את הטכנולוגיה שלנו מאשר לפתח אותה בעצמה". מעט מבוהלים מעולם העסקים האמיתי, שכרו אז היזמים את שירותיו של דיוויד סמיליאנט, סגן נשיא בחברת ההשקעות גרטנר, כדי לעזור להם לנווט בין ענקי ההון השולטים בשוק הסלולרי העולמי. לשאלה אם החברה עומדת כרגע למכירה, משיב נפחי בביישנות לא אופיינית לעולם הסטארט-אפים הישראליים: "אנחנו מקשיבים לכל מי שרוצה לדבר איתנו, אבל זה נראה לנו עדיין קצת מוקדם".

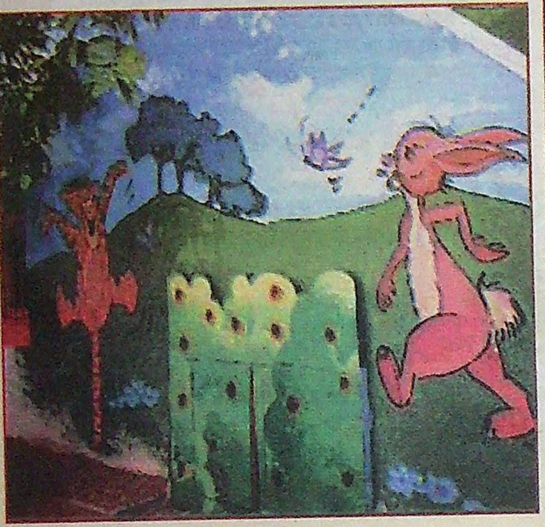
גיא הופמן
hoffman@math.tau.ac.il

מה עשית היום בגן

האנשים שבונים את האינטרנט בישראל. והפעם: הגן המקוון של יפה וטלי

הילדים בגן של טלי ויפה עוד לא מחוברים למחשבים, אבל ההורים שלהם, המוקפים בטכנולוגיה בבית ובעבודה, כבר לא צריכים לחכות לסוף היום כדי לשאול את הילד איך עבר עליו היום בגן. יפה וטלי כהן־שור, אם ובת, חיברו את גן הילדים שהן מנהלות ברמת גן לאינטרנט באמצעות אתר חביב וצבעוני.

האתר של יפה (52) וטלי (28) עלה לרשת בחורף לפני כמה חודשים. "גם לפני שהוקם האתר, נהגנו לעדכן את ההורים באופן שוטף כל סופשבוע על הפעילויות בגן", הן מספרות, "חילקנו להם מאמרים על התפתחות מוטורית וקוגניטיווית של ילדים, על תזונה נכונה וכדומה. אבל שמנו לב שיש הורים רבים שהחומר הזה פשוט הולך אצלם לאיבוד וטובע בים הניירת שהם מכניסים הביתה ממילא. דיברנו על זה עם חברים, ועלה הרעיון לעדכן את ההורים בדואר אלקטרוני. מאחר שגם חברים שהילדים שלהם לא בגן שלנו התעניינו בעדכונים, הוחלט לבנות אתר שבו יוכלו לבקר הורים מכל הארץ".

על הבנייה הופקדה חברה של טלי, העוסקת בתחום באופן מקצועי, ועל התחזוק ממונה טלי עצמה. לדבריה, היא מקדישה זמן רב לחיפוש תשובות לשאלות שמפנים הורים באתר. לשם כך נרשמה לקורס מחשבים במכללת בית ברל, ועתה היא משכללת את הידע שלה בשפות תכנות ותחזוק אתרים. היא מחפשת מידע בספרות המקצועית, מצטטת פסיכולוגים ומחקרים, וגם משיבה מתוך הידע האישי שלה בעבודה עם ילדים. "גננת הרי לומדת גם פסיכולוגיה וגם התפתחות הילד. התשובות שלי הן ת'כלס מהעבודה בשטח עם הילדים".

באתר אפשר למצוא גם ציורים של הילדים, ציטטות נבחרות ("תשריכי לי את הנעליים"), וסיפורים שונים מהווי הגן. גם הורים יכולים לחלוק חוויות באתר, לתרום הצעות לפעילויות, ועוד.

התגובות לאתר נלהבות, אומרות הגננות, ורוב ההורים מנצלים את האתר ולוקחים בו חלק פעיל. בקרוב אולי גם יזכו למצלת רשת שתאפשר להם להכנס מדי פעם לאינטרנט כדי לבדוק מה שלום הילדים. "הם יושבים בעבודה", אומרת טלי, "והכי כייף זה שמדי פעם הם פשוט יכולים להיזרק אל תוך הגן שלנו דרך המחשב".

גן הילדים של יפה וטלי:

http://go.to/yafa_tali

דפנה לוי
daphna@haaretz.co.il

עדיעת הגולשים

ניק נולטה ▪ ה-Cure ▪ סוהרים ▪ מלחמת הכוכבים ▪ יוגה ▪ אופנה ▪ מצלמות

דתות בדיוניות

לצד הבודהיזם, הנצרות, היהדות, האיסלם ושאר דתות תבל העתיקות קמות מפעם לפעם דתות חדשות. אחת מהן, שנוסדה בשנת 1996, היא הוודיזם, המאמינה כי ארדוארד ווד ג'וניור היה המושיע האלוהי שנשלח אלינו כדי לחנך באמצעות סרטיו לחופש המחשבה

http://www.geocities.com/Hollywood/Boulevard/9565

המלפפון החמוץ היידי - מסתבר שיש דבר כזה ויש לו אפילו עדת מאמינים ברשת

http://www.geocities.com/Athens/Ithaca/4249

מהי דת הדיסקורדיאניזם ומי האפיפיור שלה

http://www.kbuxton.com/discordia

פנורד, דת המבוססת על נאו קוגניטיביזם

http://www.backtable.org/~blade/fnord

הכנסיה הלא מאוחדת של אריס

http://www.geocities.com/Athens/Pantheon/5294

הסמכה לכמורה בכנסיית הכמעט־גאונים

http://www.subgenius.com

מקדש שוחרי הנקמות, או איך שלא קוראים לו

http://mail.bris.ac.uk/~plmlp/weird/praise

ניק נולטה • ה-Cure • סוהרים • מלחמת הכוכבים • יוגה • אופנה • מצלמות

אתרים חדשים

פיצה בהזמנה דרך האינטרנט. סוף סוף גם בארץ

http://www.pizzameter.com

"אמוו'אג'" (גלים), אתר חינוכי בערבית לילדים. של הקרן לירושלים וסנונית

http://amwaj.galim.org.il/adha

הוצאת הספרים בבל פתחה אתר

http://www.babel.co.il

הפורטל ליוגיסטים ושאר מחפשי שלווה

http://www.iyengar-yoga.com

קהילת אופנה, חדש ב־IOL

http://fashion.iol.co.il

קלינטה, חברת מוסיקה, מציעה שירות ומידע מקוון

http://www.caliente.co.il

רישום דומיינים ובדיקת שמות ברשת, באתר ישראלי

http://www.name4u.co.il

שמות מקוריים לאתרים עבריים אפשר לרכוש ב־

http://www.makolet.com

המדריך לביטוח בישראל

http://www.insure.co.il

אתר הנדל"ן והמסים הישראלי (כולל המגזין המקוון 'ארנונה'!)

http://www.arnona.co.il

ליקויי למידה - אבחון, טיפול ומחקרים בנושא, בעברית

http://www.noya.co.il

למידה אינטראקטיווית מרחוק, בגירסת פלאש

http://www.idil.co.il

כל מה שרופאים אינם מספרים לך, הגרסה העברית למגזין הלועזי

http://www.wddty.co.il

פארק המים שפיים, באתר יבש

http://www.parkshefayim.co.il

אתר השבוע

החברתי

רחובות ניו יורק מלאים בחסרי בית, אבל כדי להתוודע מקרוב לטכניקות קיבוץ הנדבות שלהם לא צריך לחצות את האוקיינוס. האתר "צדקה מלאכותית" מבקש מגולשים לחלק ציונים לששה הומלסים ניו יורקים אמיתיים, שאת הביצועים שלהם אפשר לראות ולשמוע באתר. יש משהו קצת צורם במפגש של הקבצנים עם הטכנולוגיה המתקדמת והמראה המלוקק של האתר, אבל המטרה המוצהרת של מקימיו היא פשוט לעזור להם להתייעל: "בדיוק כמו שיצרני משקאות קלים משתמשים בתוצאות של מבחני טעימה כדי לעשות מוצר שימכור יותר, אנחנו נשתמש בנתונים שנאסוף כדי ליצור קבצנים טובים יותר". מקורי

http://charity.artificial.com

המשכיל

ברטלבי, הוצאת ספרים מקוונת, מעמידה לרשות הגולשים את כל מאגר המידע הענק שלה בחינם. האתר ערוך בבהירות, עם מנוע חיפוש יעיל, המלצות על ספרים מעניינים ובעיקר הרבה מאוד קישורים לספרי עיון, שירה, רומנים, מילונים, אינצקלופדיות ועוד. אפשר לעיין מכאן באינצקלופדיה קולומביה, במילון הציטטות של ברטלבי, בספר הדקדוק האנגלי של אמריקן הריטג' ועוד ועוד

http://www.bartleby.com

האמנותי

גם עם מצלמות ישנות, רעועות וזולות אפשר לחולל פלאים, כפי שמוכיח אתר חנות השמונצעס של מרסי. האתר המציג אוסף מצלמות, גרוטאות אחת אחת, וליצרן דוגמאות לתמונות שצולמו בהן. לאובהי צילום, אספנות וטכנולוגיה

http://www.merrillphoto.com/JunkStoreCameras.htm

מילון

SOSDD. קיצור מקובל בהודעות דואל בין דוברי אנגלית, שפירושו "אותו חרא בשינוי אדרת", או במקור: Same Old Shit, Different Day.

המצב

1. באתר החדש של הוצאת הספרים בבל

http://www.babel.co.il

אפשר להוריד חינם במשך כל שבוע הספר מהדורת pdf מלאה של ספרה של חנה ארנדט "אייכמן בירושלים"

2. שיאן המשחק העברי "מי רוצה להיות מליונר" (האתר הלא רשמי)

http://www.mill.co.il/index.asp

היה בשבוע שעבר המתמודד יואל אטדגי, עם 129 פיצוחים

ניק נולטה • ה-Cure • סוהרים • מלחמת הכוכבים • יוגה • אופנה • מצלמות

ראו מה העכבר הביא על...

לוק סקייווקר

(זכר, אנושי, בלונדיני עם עיניים כחולות, גובה: 1.72 מ', מגורים: טטואין)

לוק סקייווקר ואחותו התאומה ליה נולדו על הכוכב אלדראן. אביהם, אנאקין סקייווקר, היה אביר ג'דיי שעבר אל הצד האפל של הכוח ושינה את שמו לדארת' ויידר. כדי להגן על הילדים, הפריד ביניהם אובי־וואן קנובי. ליה נשארה באלדראן ואומצה על ידי בייל אורגאנה. היא גדלה להיות נסיכה. לוק הובא לטאטואין – חור משעמם עם שתי שמשות.

אובי־וואן (שהיה המורה של אנאקין, ואחר כך שינה את שמו לבן קנובי בניסיון לחמוק מהקיסר פאלפאטין) ביקש מאחיו וגיסתו לשמור על לוק הצעיר ולגדל אותו. בני הזוג לארס, חקלאים, אמרו ללוק שהם דודיו. כששאל על אביו, שיקרו לו ואמרו שהיה טייס שנפל בקרב. מילדות, אהב לוק לעוף, ממש כמו אביו אותו לא הכיר. הוא חלם להיות טייס קרב בצי, אבל דודו חסם את כל מאמציו.

הכל השתנה כשהדוד הביא הביתה שני דרואידים: R2־D2 ו־C־3PO. השניים משכו את לוק למסע של גילוי עצמי, ולמחויבות לצד המואר של הכוח. R2־D2 – הרובוט השמנמן הקטן – הכיל בתוכו את התוכניות ל"כוכב המוות", כלי הנשק האימתני של האימפריה, והולוגרמה של ליה המבקשת עזרה (אז עוד לא ידע לוק שהם אח ואחות). C־3PO – הרובוט הכי פולני בעולם – הלך לחפש את אובי־וואן קנובי.

לוק החליט לעזוב את טאטואין וללמוד להיות אביר ג'דיי באלדראן. אך בינתיים שליחי האימפריה שורפים את ביתו ורוצחים את הוריו המאמצים בטאטואין. בדרכם פוגשים אובי־וואן ולוק את האן סולו וצ'ובאקה ושוכרים את שירותי הטיסה הבין־כוכבית שלהם. בהתקרבם לאלדראן הם מגלים שהכוכב הושמד על ידי "כוכב המוות", ואילו ליה נחטפה. במבצע חילוץ נועז שעבר דרך פחי האשפה של "כוכב המוות" מצליחה החבורה לחלץ את ליה אולם אובי־וואן נהרג בקרב לייטסייברים נגד דארת' וויידר.

לוק הצטרף למורדים באימפריה, סייע להם להשמיד את "כוכב המוות" והפך לדמות חשובה במרד. שלוש שנים מאוחר יותר, בטיסה מעל לכוכב הות' התקיף לוק ומטוסו הופל. כשהוא על סף קפיאה למוות ראה לוק את רוחו של אובי־וואן שקרא לו ללכת לכוכב דאגובה וללמוד מהמאסטר יודה את סודות הג'דיי. בדאגובה פגש לוק יצור ירוק, קטן, ונודניק. זה היה יודה, שבחן אותו ללא ידיעתו. הלימודים היו קשים וללוק היה קשה להשתחרר מהידע ולהיפתח אל הכוח. יודה לימד אותו לא להתפתות לאשליית הגודל ולא לפחד.

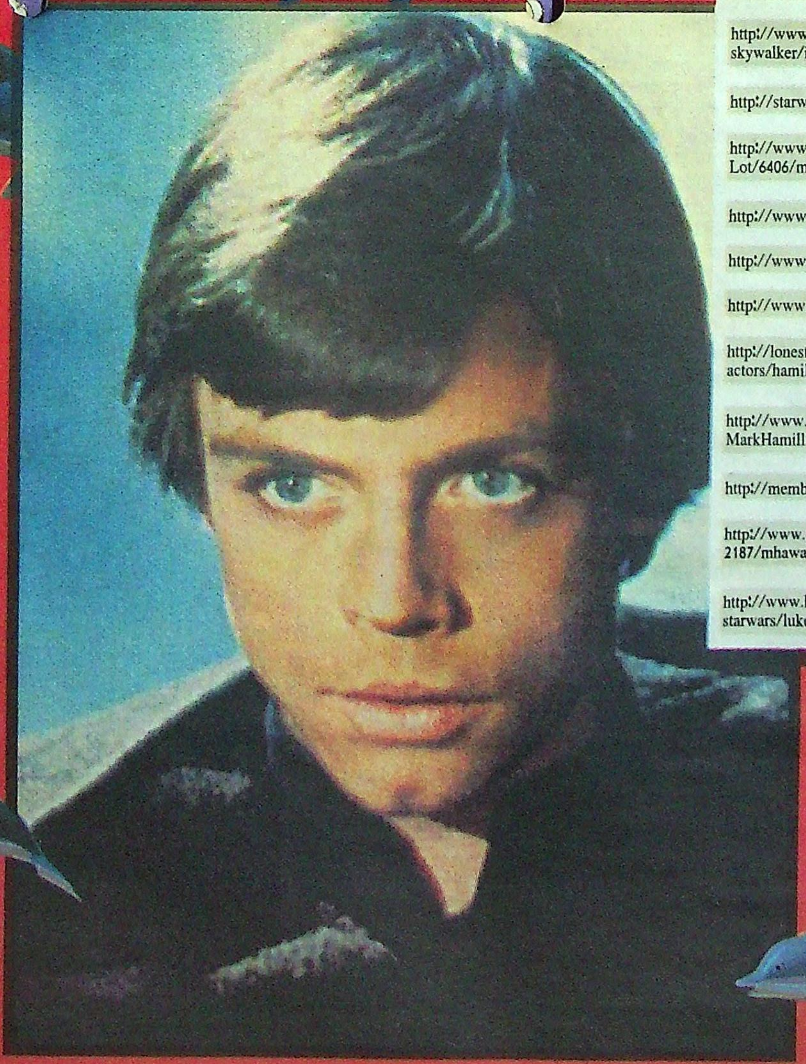
לוק הפסיק את אימוניו לאבירות הג'דיי כדי לסייע בהצלת ליה, האן וצ'ובאקה וגילה את עברו האמיתי – דארת' וויידר, נסיך האופל, הוא אביו. לא פשוט. העימות בין האב לבן היה בלתי נמנע – נסיך האופל מול נציג האור. בקרב הפרווידריאני איבד לוק את ידו והעדיף התאבדות על תבוסה. הוא חתך את תחתית הפיר עליו התנהל קרב הלייטסייברים, כדי ליפול אל מותו, אבל ניצל.

לוק קיבל יד חדשה, מכנית. וויידר המשיך לחפש אחריו. לוק חזר לטאטואין ובביתו של אובי־וואן המנוח השלים את האימונים והפך לאביר ג'דיי. בשובו לדאגובה לסיום האימונים עם יודה חיכו לו אובדן נוסף ותגלית מפתיעה: יודה גסס ומת. אז גם גילה לו אובי־וואן שליה היא אחותו.

לוק הצטרף למורדים בסולוסט, נתפס, הסגיר את עצמו והובא בפני דארת' וויידר. ניסיונותיו לשכנע את אביו לנטוש את הצד האפל, עלו בתוהו. וויידר אף הביא את לוק בפני הקיסר פאלפאטין כדי שזה יסייע להעביר את לוק לצד האפל. כאן נחשף לראשונה שמץ רגש אבהות מצד וויידר. כשראה שהקיסר מתכוון להרוג את לוק, השליך וויידר את הקיסר אל תוך הכור הבוער של "כוכב המוות". וויידר נפצע אנושות, ואיבריו המלאכותיים יצאו מכלל שימוש. לפני מותו התחרט וויידר וחזר אל הצד המואר של הכוח והצליח להתאחד עם נפשו של בנו.

לוק הקים אקדמיה לאבירי ג'דיי, נעשה חזק ב"כוח" יותר ויותר ולבסוף הפך לפוליטיקאי בממשלת הרפובליקה החדשה.

דרור פויר
dror.feuer@themarker.com

http://justluke.virtualave.net/index2.html

http://www.starwars.com/characters/luke_skywalker/index.html

http://starwarschicks.com/luke.htm

http://www.geocities.com/Hollywood/Lot/6406/mh.html

http://www.markhamill.com

http://www.geocities.com/Hollywood/Set/7029

http://www.chez.com/jedinat/mark.html

http://lonestar.texas.net/lamt/thrsdir/actors/hamill.html

http://www.angelfire.com/ny/LynxBlade/MarkHamill.html

http://members.aol.com/Mordrot/5.html

http://www.geocities.com/Broadway/2187/mhaward.GIF

http://www.haight-ashbury.com/starwars/luke.htm

יומן

שלישי 13.6

23:00 צ'ט עם השחקן ניק נולטה

http://www.bigstar.com

רביעי 14.6

02:00 שיחה עם ג'יין גרין, מחברת הרומן המקוון ג'מיימה ג'יי

http://www.seventeen.com

03:00 צ'ט עם הצמד Mary Mary

http://www.musicforce.com

חמישי 15.6

00:00 צ'ט עם שומרים לשעבר בכלא סינג סינג האמריקאי

http://www.courttv.com

06:00 הופעה חיה של בופלו דוטר

http://www.rollingstone.com

שישי 16.6

02:00 שיחה עם סופר המסעות ביל ברייסון על ספרו החדש על אוסטרליה

http://www.barnesandnoble.com

04:00 צ'ט עם ג'רי דויל, מייקל גריבלדי מ"בבילון 5"

http://tnt.turner.com/babylon5

04:00 שיחה עם דון הנלי לרגל צאת אלבומו החדש Inside Job

http://www.sonicnet.com

יום שלישי 20.6

00:00 צ'ט עם רוברט סמית מהקיור

http://www.thecure.com

ניק נולטה • ה־Cure • סוהרים • מלחמת הכוכבים • יונה • אופנה • מצלמות

המצעד

בניתם אתר? עשרת האתרים היעילים לפרסם ולקדם אותו ברשת על פי:

http://associate-it.com

- http://www.selfpromotion.com
- http://www.jimtools.com
-it.com/html/main/300free
- http://www.associate
- http://www.thepromoter.com
- http://www.announceitamerica.com/The_Announce-O-Matic
- http://home.netscape.com/escapes/search/about.html
- http://www.directhit.com
- http://www.jimtools.com
- http://www.searchengineforums.com
- http://www.prweb.com/submit.htm

הכנת המדור: דפנה לוי